

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

T H E L I G H T S O F H O M E L A N D

Nr. 32-33 (2943-2944) 2006 AUGUST - RUGPJŪTIS 22 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@pathcom.com • Nr. kaina - \$1

Kaspinas liks juodas

Besibaigiant vasaros atostogoms, bėgančioms dienoms mus nešant į gelstantį rudenį, visuose kasdienybės darbuose ir įsipareigojimuose, kartais jau nebedaug ko kito ir bematydami, vis dėlto neturėtume pamiršti ir rugpjūčio 23-iosios, kuri baltiečiams reiškia jų tautžudystės pradžią – trėmimų, žudymų, melagysčių, klastočių, išdavysčių užuomazgą.

INTERNACIONALINIO ir nacionalinio socializmo skleidėjai bei garbintojai į Baltijos valstybių paskelbtą neutralumą žiūrėjo kaip į mažą kupstą ant kelio, kuriuo ir vieniems, ir kitiems teks netrukus eiti. Nepuolimo sutarties pasirašymas ir Maskvai, ir Berlynui buvo reikalingas. Vokiečiai galėjo mesti visas jėgas į Vakarus, o rusams atsirado gera proga pasistūmėti prie jūros atgaunant per revoliuciją prarastas žemes. Abi šalys taipgi žinojo, kad didžiajam žygiui yra išmūšusi valanda, tik dar buvo painu numatyti, kuri pirmoji pradės. Už sovietų imperijos pasistūmėjimą į Vakarus klastingai įvelti naivūs ir geraširdžiai baltiečiai sumokėjo labai aukštą kainą ir kurį laiką pasaulio akyse buvo tapę apgailėtinais vargšeliais, nesugebančiais be “globėjų” patys tvarkytis. Tik prasidėjęs “šaltasis karas” baltiečių būklę kiek pagerino, bet dėl Ribbentropo ir Molotovo slapčių susitarimų Maskva dar ir dabar laikosi savo propagandinės nuomonės, kad baltiečiai savo noru prisijungė prie Sovietų Sąjungos. Remiamasi okupantų statytinių pasirašytais dokumentais. Kažkokie jie turėjo būti. Tačiau jeigu taip, kodėl tada slepiami Molotovo-Ribbentropo pasirašyti Baltijos kraštų pasidalinimo dokumentai? Atsakymas aiškus – melo dangstymu paremta Kremliaus politika. Ir nepasikeitusi, nes imperialistiniai siekiai neišbraukti iš politinės programos. O rusai turbūt ir toliau garbins kiekvieną valdovą, kuris plės šalies teritoriją ir mėgins ją išlaikyti bet kokia kaina, bet kuriuo būdu.

ŠITOKIOS būklės akivaizdoje mums, baltiečiams, yra būtina bent kartą per metus, Juodojo kaspino dienos proga, pasauliui priminti, kaip prasidėjo Baltijos kraštų okupacija, iš kur ir kodėl kilo tos klastingos piktos jėgos, su kuriomis baltiečiai kovojo daugiau kaip 50 metų. Pasaulis taipgi turi suprasti, kad kova nepasibaigė, kad imperinės rusų užmačios mėgina drumsti ir nepriklausomybės statusą turinčių Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių gyvenimą. Senų Maskvos bendradarbių, draugų ir agentų pilna visur. Kai kurie jau visai įžūliai smelkiasi į valstybių valdymą, skleidžia įtakas, daro spaudimus pažadais ir pinigais. Demokratinė sistema visiems tiems naujos “okupacijos” bandymams labai paranki. Galima ir veikti, ir kartu savo praeitį pridengti. Tai suprantama – kiekvienas išlikęs anų laikų veikėjas nepasiruošęs būti apkaltintas. Geriau tą buvusią komunistinę veiklą kokia prievarta pavadinti, o dar geriau apie tas dienas visai nekalbėti. Užtat tokiems naudos daugiau ir tą Molotovą su Ribbentropu primiršti, visą politiką kreipti taip, kad tie slaptieji dokumentai negadintų kuriamų gerų santykių su rytiniu kaimynu, neerzintų draugų. O tą “Juodąjį kaspiną” reikėtų kaip galima labiau šviesinti, jeigu jau nebeįmanoma jo visai atsisaityti. Regis, kad tai maždaug šitokia kryptis baltiečių tautžudystės užuomazgos atžvilgiu. Deja, šitokia laikysena nėra nei garbinga, nei pateisinama, o suprantama tik kaip noras perrašyti istoriją, kas jau ir daroma. Gaila, o blogiausiai, kad bet ką, bet kaip pasakyti skubama jaunimui, kuris okupacijos nematė. Istorinių įvykių iškraipymai ar nutylėjimai norint gelbėti šiandien “atsivertusių” politinių veikėjų ir vadovų reputaciją, arba šitaip mėginti pirkti Maskvos malones tėra sovietinis būdas net ir mokslą lenkti propagandai. Laisvam žmogui tai niekada nebuvo priimtina. Džiugu betgi, kad vis dėlto yra mokytojų, tėvų ar organizacijų vadovų, dėstančių tautos tragediją teisingai. Ir Juodasis kaspinas liks juodas, nes nei vardų, nei laikų sumaišyti neįmanoma nemeluojant. Č.S.

Klepočių tragedijos liudininkas Petras Mikalonis kalba IX forto muziejuje

“Širdy išnešiota Tėvynė”

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Visoje Lietuvoje plačiai paminėtos Lietuvos gyventojų didžiosios tremties 65-osios metinės. Iš lietuviškų sodžių ir miestų į neaprepiamas šaltojo Sibiro platybes 1941 metų birželio 14-17 dienomis buvo ištremta apie 18 tūkstančių Lietuvos gyventojų.

Dzūkiškas dainas dainuoja “Šilagėlės” dainininkės

Kauno IX forto muziejuje minint šias tragiškas metines, birželio 13 dieną vyko renginys, skirtas Gedulo ir vilties dienai *Širdy išnešiota Tėvynė*. Gausiai susirinkę lankytojai apžiūrėjo muziejuje veikiančias, mūsų tragišką praeitį menančias parodas. Tai ekspedicijų vadovo, organizatoriaus ir fotografo G. Alekno fotografijų paroda *Kančių išvagotais tremties keliais, 1944 metais sudegintų Dzūkijos kaimų tragedija* ir *Lietuvos tremtinių katorginiai miško darbai Krasnojarsko krašte prie Manos upės*.

Parodos lankytoją nuvedė į tą baisią, dramatišką įvykių praeitį. Atgijo mūsų tautos kraupių išgyvenimų vaizdai. Atgijo 1941-ųjų birželio, istorijoje vadinamo Juodoju birželiu, dienos, o jų aidas toks ryškus ir girdimas. Rodos, nakties tyloj sklinda tik vakar iš miegų brutaliai prikeltų vaikų šiurpus, pagalbos prašantis verkimas. Rusiškai ir lietuviškai kalbantys okupantai, sribai išgąsdintus, verkiančius žmones į vagonus grūdo. O tie belangiai nudundės į šiaurę, kur laukia okupantų parengti barakai, politkalinių sovietinių, žmoniškumo nežinančios kalėjimai, mirtininkų kameros, nuveš niekuo nekaltus, tik savo gimtą žemę mylėjusius į mirtį, badą, į šaltį...

Pirmieji užkalti vagonai, skirti tik gyvulių pervežimui, trems Lietuvos šviesuomenę, keliaus derybas su Maskva vedę ministrai. Bus žudomi, šaudomi, kankinami nepasipriešinę raudonajam okupantui, nė vieno šovinio nepa-

leidę karininkai. Dalis jų taps partizanų vadais.

Pokaris. Jo ilgas kelias paženklintas tūkstančių žūtimis, degančiomis sodybomis, kaimais, mūsų tautiečių dideliu skausmu, trėmimais, besikartojančių eilę metų, taigose išniekintais kryžiais, kovojusių už laisvę kritusių kovotojų kūnų išniekinimu.

Paroda įrengta ir alytiškiui Romui Kalantai, savo liepsnojančiu kūnu priminusiam, kad laisvės troškimas gyvas. Jis nenuskendo lediniuose Lenos vandenyse, jo nenužudė kalėjimuose, nesudegė kartu jis su liepsnojančiomis sodybomis. Nesudegė ir Romo mintys. Šviesios, gražios, viltingos... jos nesudegė.

Ilgai klaidžiojo žiūrovų akys Sibiro sniegnais, miškais, kuriuose vergiškus, žmogui nepakeliamus darbus dirbo lietuviai. Kalbėjo Šilainių klebonas Lionginas Vaičiulionis.

Gražioje muziejaus salėje vyko koncertas. Dainavo Kauno mišrusis choras “Gimtinė” (vadovas P. Jurkonis, koncertmeisterė N. Jucevičiūtė). Skambėjo partizanų ir tremtinių niekada nepabostančios dainos. Jose – išlikę mūsų broleliai, Lietuvos sūneliai, išėję į miškus pačioje jaunystėje laisvės ginti.

Stipriau plakė dalyvių širdys besiklausant labai gražiai dainavusių Alytaus Dzūkų kultūros draugės, Dzūkų pulkucio “Šilagėlės” giesmininkių Anelės Markevičienės, Izabelės Satkauskienės, Vitalijos Kašėtienės. Nuotaiką praskaidrino dzūkiškom poringėm slauna Alytaus porintoja Anelė Markevičienė. Poeziją skaitė renginį vedęs simpatingas aktorius Petras Venslovas.

Apie Tomsko srities tremtinių likimus buvo rodomas filmas *Važiuojam iš ukvatos*.

Tikriausiai ir toli nuo Tėvynės gyvenantys mūsų brangūs tautiečiai yra girdėję apie didžiąją sudegintų dzūkų kaimų tragediją, Lietuvos istorijon juodai įrašytą. Apie sovietų vykdytą genocidą šaudant žmones, deginant namus pasakojo gyvi šių įvykių liudininkai – Alytaus miesto gyventojai – Petras Mikalonis ir Antanina Mikalonytė. Jiems kruvini Klepočių kaimo įvykiai siejasi su Sausio 13-osios baisumais. Jie abu Tėvynės sąjungos Alytaus skyriaus nariai.

Būdami IX forte, sužinojome ir forto istoriją. Jis pastatytas XIX š. pabaigoje – XX š. pradžioje, carinės Rusijos laikais. 1958 metais jame įsteigtas muziejus. Jo salėse buvo rodomi dokumentai, nuotraukos, daiktiniai įrodymai, Pirmojo pasaulinio karo ginkluotė, uniformos ir kt.

IX fortas – tai kančios, praradimų, netekties atminimo simbolis. Tautų kančioms atminti skulptorius A. Ambrasiūnas sukūrė paminklą. Už istorinių paminklų saugojimą lankytojai dėkingi muziejaus direktorei Julijai Menciūnienei.

Šiame numeryje

“Širdy išnešiota Tėvynė” – 1 psl.

Išganingas karas ir pragaištinga taika – 2,5 psl.

Naujienos apie dvigubą pilietybę – 3 psl.

Karaliaučiaus krašto lietuviai – 4 psl.

Rugpjūčio 23-oji – 5 psl.

Sibirinių trėmimų minėjimas – 6 psl.

Britanijos Londonas – 7 psl.

Dailės konkursas – 8 psl.

Baltoji Petrikų kaimo metraštininkė – 9 psl.

Suaugusiųjų švietimas – 10,11 psl.

Kas apgins Radziukyno mokyklą? – 12,13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@pathcom.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760.
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija “Žiburiai”.
REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - \$50, rėmėjo - \$60, garbės - \$70. Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$60. Amerikoje - JAV dol.

Keičiant adresą kreiptis į “TŽ” administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society “Žiburiai”, Inc.

Subscriptions: regular - \$50, patron - \$60, sponsor - \$70 per year. Airmail overseas - \$170, regular mail overseas - \$60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

LKB kronikos bendradarbio Vlado Lapienio gimimo 100-osioms metinėms paminėti birželio 16 d. įvyko popietė Kauno arkivyskupijos muziejaus kardinolo V. Sladkevičiaus svetainėje. Negalėdamas dalyvauti, jis perdavė sveikinimus arkivysk. S. Tamkevičiui, pasidalino mintimis apie savo sprendimą dalyvauti pagrindinėje Bažnyčios veikloje. 1976 m., būdamas 70 metų, V. Lapienis buvo nuteistas 5 metams laisvės atėmimo. Antrą kartą suimtas 1985 m. ir nuteistas 6 metams griežtojo režimo lagerio. Ses. Gerarda Šuliuskaitė, ses. Nijolė Sadūnaitė ir kiti kalbėjo apie ši uolų kataliką ir patriotą. Minėjime giedojo bei dainavo Kauno Šv. Mato vidurinės mokyklos sakralinio giedojimo studijos ir Šančių parapijos mokiniai.

Gedulo ir vilties diena Vilniuje buvo paminėta iškilmingu Seimo posėdžiu, kuriame žodį tarė kun. Antanas Saulaitis, SJ. Vakare Vilniaus katedroje vysk. Juozas Tunaitis aukojo Mišias už gyvus ir mirusius tremtinius, politinius kalinius, jų artimuosius ir pasakė progai pritaikytą pamokslą. Po Mišių buvo meldžiamasi ir giedama Tremtinių koplyčioje.

Marijos dieną Šiluvos Švč. M. Marijos Gimimo bazilikoje birželio 13 d. Mišioms vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, drauge koncertavo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, vysk. pagalbininkas dr. Jonas Ivanauskas, vysk. emeritas Juozas Žemaitis, MIC, vyskupijos kunigai. Melstasi už tremtinius. Per pamokslą arkivyskupas paminėjo Šventąją Šeimą, turėjusią palikti tėvynę, kad išsaugotų dieviškąjį kūdikį. Po Mišių vyko ses. Reginos Teresiūtės, SJE, surengta krikščioniškojo meno paroda Jono Pauliaus II namų salėje.

Tarptautinė mokslinė konferencija “Krikščioniškoji šeima ir jos katechezė postmodernioje visuomenėje” vyko Vilniuje, Marijampolėje ir Panevėžyje birželio 15-17 d.d., surengta Švč. M. Marijos Ne-

kaltojo Prasidėjimo kunigų marijonų vienuolijos, Vilniaus akademinės sielovados centro, Panevėžio vyskupijos šeimos centro. Lietuvos marijonų provincijos vyresnysis kun. Kęstutis Brilius, MIC, savo pranešime atkreipė dėmesį į sužadėtinių rengimo santuokai programą. Jis taip pat perskaitė pranešimą “Bažnytinė santuoka Lietuvos civilinėje teisėje”. Belgijos Liuvno universiteto prof. habil. dr. Herman Lombaerts aptarė šiandienius iššūkius šeimos institucijai ir šeimos sielovados galimybes per katechezę. Kun. Antanas Saulaitis, SJ, pristatė Vilniaus sielovados centro ir Šv. Jonų bažnyčios siūlomas sielovados programas, supažindino su veikiančiomis sielovados programomis nepilnamečių kolonijoje, bei penktus metus sėkmingai vykdomą išsiskyrusių asmenų, našlių ir savižudžių artimųjų sielovadą.

Kauno arkivyskupija birželio 28 d. pradėjo savo 80 įsteigimo minėjimą, kuris pažymėtas ne tik maldomis, bet ir šventiniais renginiais. Kaip skelbia BNS, pirmoji šventės diena skirta arkivyskupijos patarnautojams. Buvo aukojamos Mišios, vyko sportiniai žaidimai ir vakare šventinis koncertas visuomenei. Birželio 29 d. jubiliejus paminėtas iškilmingomis Mišiomis Kauno arkikatedroje, kurioms vadovavo Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Po to surengta konferencija apie arkivyskupijos praeitį ir dabartį.

Lietuvos prezidentūroje gegužės 30 d. vyko dviejų naujų “Aidų” leidyklos knygų suktuvės. Tai – *Krikščionybės Lietuvoje istorija ir 1009 metai: šv. Brunono Kerfurtiečio misija*. Renginyje dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, kardinolas Audrys Juozas Bačkis, vyskupas dr. Jonas Boruta, SJ, daug žymių Lietuvos istorikų. Susirinkusius sveikino prezidentas, kardinolas ir evangelikų liuteronų kun. Virginijus Kelertas. Religijotyrininkas Gintaras Beresnevičius aptarė knygą *1009 metai: šv. Brunono Kerfurtiečio misija*. Abu naujuosius leidinius apžvelgė istorikas Rimvydas Petrauskas.

Išgainingas karas ir pragaištinga taika

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Prieš du šimtmečius dėl imperinių siekių Prancūzija siaubė artimesnius ir tolimesnius kaimynus, prieš šešis dešimtmečius Vokietija dėl tų pačių paskatų drebino Europą, Rusija okupavo dalį Rytų ir Vidurio Europos šalių, neseniai buvo pasišovusi inkorporuoti Afganistaną, išeiti prie Pietų jūrų, o šiandien kariauja su laisvės siekiančia Čėčėnija. JAV padėjo SSRS, Prancūzijai ir vokiečių tautai sutramdyti Hitlerį, padėjo atkurti karo nuniokotą Vakarų Vokietiją bei ją suvienyti su Rytų Vokietija, įvairiais būdais padėjo ir skatino demokratinius procesus SSRS ir jos teisių perėmėjoje Rusijoje. Į užmarštį nuėjo Napoleonas, Hitleris, Stalinas. Kas gi nutiko, kad į užmarštį taip greit nuėjo istorinis JAV pagalbos vaidmuo, lėmęs minimų šalių likimą, kad iššūkio Amerikai ir pasauliui akivaizdoje Prancūzija, Vokietija ir Rusija pasipriešino Amerikos ir daugumos Europos šalių siekiams tramdyti Iraką? Trys valstybės, buvusios nesutaikomos priešininkės, tarpusavy kariavusios, staiga rado bendrą kalbą, pasiskelbė taikdarėmis. Irako grėsmės taikai ir pastovumui pasaulyje akivaizdoje jos pareikalavo problemą spręsti į aklavietę vedančiomis politinėmis priemonėmis, karo naštą palikdamos amerikiečiams, pačios “kovoja” už taiką pašmaikštavimais ir patyčiomis iš Amerikos ir ją palaikančių šalių.

Į klausimą, kas geriau – karas ar taika, vienareikšmio atsakymo nėra, nes karas gali būti išgainingas, o taika kruvina, atnešti daug didesnes netektis nei karas.

Pacifizmas yra buržuazinis liberalinis judėjimas, pasyvios priemonėmis, karo amoralumo smerkimu remiantis taiką. Pacifistai smerkia bet kokius karus, neigia net išsivadavimo karų teisėtumą, tiki, kad karų galima išvengti, nepašalinus jų priežasčių. Pacifikacija, kuria siekiama sutaikymo, iš tikrųjų dažnai būna nukreipta į

judėjimų bei maistų malšinimą, sukilimų slopinimą. Sovietinis teroras ir genocidas SSRS okupuotuose kraštuose – akivaizdus pacifikacijos pavyzdys. Rusijos karas su laisvės siekiančia Čėčėnija vykdomas būtent pacifikacijos pagrindu, melagingos kovos su terorizmu, kurį pati Rusija provokuoja, dingstimi.

Pasaulyje pripažintas rusų filosofas Nikolajus Berdiajevas, nagrinėjęs karų prigimtį, esmę, etiką bei filosofiją krikščionišku požiūriu (*Filosofija neravenstva*, Berlynas, 1923), teigia, kad karas yra šviesa ir tamsa, neapykanta ir meilė, gyvuliškas egoizmas ir kilniausias pasiaukojimas, kaltės gimimas ir kaltės išpirkimas. Jis kreipiasi į pacifistus humanistus: “Jūs, pacifistai humanistai, sukylantys prieš karą ir šaukią į amžiną taiką, jūs netikite aukščiausią žmogaus gyvenimo prasmę, netikite amžinu gyvenimu. Ir jūs labiau bijote mirties kare nei tikintys krikščionys, širdin primė dieviškos meilės priesaką. Ir, suprantama, tai gali stebinti tik tuos, kurie neišsigilina į gyvenimo prasmę. Jūs labai paviršutiniškai suvokiate žmogaus gyvenimą ir matote tik to gyvenimo atkarpą plokštumoje. Jūs norite, kad ta gyvenimo atkarpa plokštumoje būtų sutvarkyta kiek įmanoma ramiau, patogiau ir maloniau. Toliau, aukščiau, giliau jums jau niekas nebeegzistuoja. Jus fizinis nužudymas baugina kitaip negu krikščionis, kurie tiki į amžiną gyvenimą. Jums su fizine mirtimi viskas pasibaigia. Ir jūs nesusimąstote, kad dvasinis nužudymas yra tūkstantį kartų baisesnis už fizinį nužudymą. Tuo tarpu mūsų taikus gyvenimas yra pilnas dvasinių žudynių. Be jokio karo mes žudome savo artimuosius jausmais, mintimis, leidžiamie į visus kraštus žmogiškas sroves, nuodijame baisiais nuodais žmonių sielas. Mūsų taikus gyvenimas yra pilnas neapykantos ir pykčio, ir ši neapykanta ir pyktis žudo žmones. Evangelijoje pasakyta, kad sielos žudikų reikia bijoti labiau negu kūno žudikų. Ir štai pačiais taikiausiais, be karų laikais

vyksta karas, kuris žudo sielas, nuodija ir griaua jas. Kodėl jūs tai nebaugina? Bet koks nužudymas iš esmės yra dvasinis, o ne fizinis. Nužudymas nėra atomų perstūmimas medžiagoje. Nužudymas yra valios, nukreiptos į žmogaus neigimą ir sunaikinimą, aktas. Kare iš esmės nėra dvasinio nužudymo, nes fizinis nužudymas kare nenukreiptas į asmens sunaikinimą ir neigimą. Kariai – ne žudikai. Karių veiduose nėra žudikų antspaudų.

Toki antspaudą dažniau tenka matyti taikos meto veiduose. Karuose gali būti nužudymai kaip dvasiniai, kaip neapykantos aktai, nukreipti į asmenį, tačiau tai nebūdinga karui ir jo ontologinei prigimčiai. Blogio reikia ieškoti ne kare, o iki karo, išoriškai taikiu metu. Tokios taikos metu vyksta dvasiniai nužudymai, kaupiasi pyktis ir neapykanta. O kare per auką išperkamas sukauptas blogis. Kare žmogus prisiima savo veiklos pasekmes, prisiima atsakomybę, prisiima viską, net mirtį. Karas yra didis aiškintojas. Kare į plokštumą susiprojektuoja tai, kas vyksta giliau. Anksčiau įvykdytos dvasinės žmogžudystės jame pasireiškia fiziškai. Didžiausias blogis yra ne pats karas, o jo ryšys su blogiu. Jis yra gilesnio blogio pasekmė. Tačiau dvasinėje karo prigimtyje yra savas gėris. Neatsitiktinai žmogaus būdo gerosios savybės buvo nukaldintos karuose. Su karais siejamas vyriškumo išugdymas, drąsa, pasiaukojimas, didvyriškumas, riteriškumas. Riterystės ir riteriško užgrūdinimo pasaulyje nebūtų buvę, jei nebūtų buvę karų. Su karais siejamas istorinis heroizmas. Aš mačiau veidus jaunuolių, savanoriais einančių į karą. Jie ėjo į smogiamuosius batalionus, beveik į tikrą mirtį. Aš niekad nepamiršiu jų veidų. Ir aš žinau, kad karas sužadina ne tik žemesnius, bet ir aukštesnius žmogaus prigimties instinktus, savęs paaukojimą, meilę tėvynei. Jis pareikalauja bebaimio žvilgsnio į mirtį.

Nukelta į 5-tą psl.

Lietuvos karių savanorių, žuvusių karuose, atnaujinti kapai Aukštųjų Šančių kapinėse
Ntr. S. Sajausko

1

2

3

1. Gėlės dedamos prie Stepono Dariaus ir Stasio Girėno paminklo Kaune jų per Atlantą skrydžio metinių proga; 2. "...SAVO SKRIDIMĄ SKIRIAME IR AUKOJAME TAU, JAUNOJI LIETUVA!" – įrašas paminklo papėdėje iš Stepono Dariaus ir Stasio Girėno testamentą 1933 m.; 3. Paminklas Steponui Dariui ir Stasiui Girėnui, atidengtas 1993 m., Kauno Ažuolyne, minint jų skrydžio 60-metį, pastatytas pagal dail. B. Pundziaus projektą, atkurtas skulpt. J. Šlivinsko Ntrs. S. Sajausko

Naujienos apie dvigubą pilietybę

ARMINAS LYDEKA,
Lietuvos seimo narys

Nuo 2006 m. balandžio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Pilietybės įstatymo kelių straipsnių pakeitimo nuostatomis lietuvių kilmės asmenys, įgiję kitos valstybės pilietybę, gali likti ir Lietuvos piliečiais.

Lietuvos Pilietybės įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta Lietuvos piliečio teisė, bet ne pareiga atsisakyti pilietybės. Pagal Lietuvos Pilietybės įstatymo 18 straipsnį Lietuvos piliečiai, įgiję kitos valstybės pilietybę, netenka Lietuvos pilietybės, tačiau numatyta išlyga Lietuvos piliečiams, įgijusiems kitos valstybės pilietybę po 2003 m. sausio 1 d., jeigu jie yra:

1. asmenys, iki 1940 m. birželio 15 d. turėję Lietuvos pilietybę, jų vaikai, vaikaičiai ir provaičiai, jeigu jie neregistravo;

2. lietuvių kilmės asmenys, kurių tėvas (tėvai) ar senelis (seneliai) yra ar buvo lietuviai ir patys asmenys pripažįsta save lietuviais.

Asmenys, atitinkantys aukščiau išvardintas sąlygas, gali kreiptis su prašymu į Lietuvos Vidaus reikalų ministerį per konsulinę įstaigą arba Vidaus reikalų ministerio įgaliotą instituciją (Migracijos departamentą prie Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos) palikti jiems Lietuvos pilietybę.

Tame pačiame Lietuvos Pilietybės įstatymo 18 straipsnyje nurodoma, jog lietuvių kilmės asmenys, įgiję kitos valstybės pilietybę iki 2002 m. gruodžio 31 d., laikomi netekusiais Lietuvos pilietybės nuo kitos valstybės pilietybės įgijimo dienos. Tačiau Lietuvos Pilietybės įstatymo 20 straipsnyje ir šiems asmenims numatyta galimybė susigrąžinti Lietuvos pilietybę, netaikant 12 straipsnyje nustatytų sąlygų (kalbos, LR konstitucijos pagrindų egzaminai, gyventi pastaruosius 10 m. Lietuvoje, turėti legalų pragyvenimo šaltinį Lietuvoje ir kt.). Šie lietuvių kilmės asmenys taip pat gali kreiptis su prašymu į Lietuvos Vidaus reikalų ministerį per konsulinę įstaigą arba Vidaus reikalų ministerio įgaliotą instituciją gražinti jiems Lietuvos pilietybę.

2006 m. kovo 29 d. Lietuvos vyriausybės nutarimu nr. 312 patvirtintose Lietuvos pilietybės dokumentų rengimo taisyklėse detalai yra išvardinta, kokie dokumentai turi būti papildomai pateikti su prašymu palikti ar gražinti Lietuvos pilietybę.

Migracijos departamentas prie Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos pagal suteiktus įgaliojimus leidžia įsakymus dėl Lietuvos pilietybės asmenims palikimo, gražinimo, atsisakymo, netekimo, kurie yra spausdinami leidinyje *Valstybės žinios*.

ŠA VAITĖ LIETUVOJE

KAM pasitarimas

Rugpjūčio 16 d. pasitarime su Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos kariuomenės vadovais Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pabrėžė, kad Lietuva turi vykdyti ir testuoti savo tarptautinius įsipareigojimus, o aukštas Lietuvos karių vertinimas suteikia valstybei neįkainojamos naudos įtvirtinant jos, kaip patikimos Šiaurės Atlanto sąjungos narės statusą. Būtina, jog Lietuva gynybos reikmėms skirtų 2% bendrojo vidaus produkto. Susitikime aptarta Lietuvos parama Afganistano Goro provincijai ir plėtojimas infrastruktūrinių projektų.

Krašto apsaugos ministerio Juozo Oleko teigimu, šiais metais Lietuvos karių dalyvavimui misijose skirta 60 mln. litų, kitąmet planuojama skirti 90 mln. litų. Didžioji dalis šių lėšų atiteks misijai Afganistane, kur Lietuva vadovauja Goro provincijos atkūrimo grupei. Šiuo metu 221 Lietuvos karys dalyvauja misijose Irake, Afganistane, Balkanuose.

Premjero vizitai

Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Kirkilas liepos 27 d. darbo vizitu lankėsi Lenkijoje. Jos prezidentas Lech Kaczyński susitikimo metu su G. Kirkilu aptarė energetikos ir transporto projek-

G. Kirkilas

tus, džiaugėsi "PKN Orlen" investicija Lietuvoje. Daug dėmesio buvo skirta žemės gražinimo Vilniaus apskrityje temai. Taip pat vyko susitikimai su Lenkijos premjeru ir seimo pirmininku bei su Lenkijoje dirbančiais Lietuvos verslo atstovais.

Antrasis premjero vizitas buvo į Latviją liepos 28 d., kur G. Kirkilas susitiko su Latvijos ministru pirmininku Aigaru Kalvičiu. Jis aplankė Rygos lietuvių mokyklą, susitiko su lietuvių verslininkais, atidarė Rimantos Dichavičiaus nuotraukų parodą.

Rugpjūčio 10 d. premjeras lankėsi Kijeve darbo vizitu susitikti su naujuoju Ukrainos vyriausybės vadovu Viktoru Janukovičiumi. Aptartas Ukrainos politinių partijų susitarime pareikštas siekis jungtis į Europos sąjungą, taip pat euroatlantinės integracijos požiūriai, Ukrainos stojimą į pasaulio prekybos organizaciją klausimai, Lietuvos parama ir investicijos Ukrainoje.

Politikų populiarumas

Liepos mėnesį vertindami Lietuvos visuomenės veikėjus, Baltijos tyrimų apklausos dalyviai palankiausiai atsiliepė apie Europos komisijos narę Dalią Grybauskaitę ir prezidentą Valdą Adamkų. Eurokomisarė nusipelnė 69% palankių vertinimų, prezidentas – 68%.

Toliau pagal populiarumą

rikiavosi socialinės apsaugos ir darbo ministerė Vilija Blinkevičiūtė – 62% ir Policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius – 59% palankių vertinimų.

Kaip ir prieš mėnesį, šiais visuomenės vadovais pasitiki daugiau negu pusė Lietuvos gyventojų. Nepalankiausiai vertintas – buvęs Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskichas su 77% nepalankių atsiliepimų.

Nepalankumo sulaukė Liberalų ir centro sąjungos vadovas Vilniaus meras Artūras Zuokas (68%), europarlamentaras Vytautas Landsbergis (64%), parlamentare laikinoji Darbo partijos vadovė Loreta Graužinienė (63%), Liberalų demokratų vadovas nušalintasis prezidentas Rolandas Paksas (61%), parlamentaras konservatorių vadovas Andrius Kubilius (57%) ir buvęs premjeras Algirdas Brazauskas (55%). Nuo birželio apklausos gyventojai palankiau pradėjo vertinti naująją ministerį pirmininką Gediminą Kirkilą. Jo populiarumas padidėjo 2%, V. Grigaravičiaus – 2% bei seimo narės konservatorės Irenos Degutienės – 1%. Labiausiai – 9% – sumažėjo gyventojų palankumas finansų ministeriui Zigmantui Balčyčiui.

Nauji ambasadoriai

Rugpjūčio 17 d. Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui skiriamuosius raštus įteikė naujasis JAV ambasadorius John A. Cloud. Jis yra dirbęs JAV misijose Vokietijoje ir Lenkijoje. Kadenciją baigė buvęs ambasadorius Stephen Mull.

Skiriamieji raštai įteikti rugpjūčio 3 d. Lietuvos ambasadoriui Japonijoje Dainiui Petriui Kamaičiui, ambasadoriui Izraelyje Astai Skaistgirytei-Liauškienei ir ambasadoriui Jungtinėje Anglijos ir Šiaurės Airijos karalystėje Vygaudui Ušackui.

Atleistas kancleris

Vyriausybės kancleris Antanas Zenonas Kaminskas atleistas iš pareigų nuo rugpjūčio 16 d., pateikęs prašymą ministeriui pirmininkui Gediminui Kirkilui. Kaip praneša ELTA, Turniškių statybų skandalą tyrusiai seimo komisijai sukėlė abejonių vyriausybės kanclerio veikla kontroliuojant vyriausybės kanceliarijos akcinę komunalinę paslaugų bendrovę. Komisija nustatė, kad ši bendrovė, pasivadinus "Tukompa", akivaizdžiai netinkamai vykdė jai pavesta veiklą, padarė teisės aktų pažeidimų.

Lankysis Britanijos karalienė

Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II ir jos vyras Prince Philip lankysis Lietuvoje su valstybiniu vizitu š.m. spalio 16-18 d.d. Tai bus pirmoji Didžiosios Britanijos monarcho viešnagė per visą Lietuvos istoriją. Jos vaikai – Prince Charles ir Prince Andrew jau yra lankęsi Lietuvoje, pirmasis – 2001 m., o pastarasis – 1998 m. **RSJ**

Sugrįžki, jaunyste

*Sugrįžki jaunyste, iš Sibiro tolių,
Iš Sibiro tolių šaltų!
Kiek liko ten sesių, kiek liko ten brolių,
Kiek liko kapų užmirštų.*

*Sugrįžta į Lietuvą – motiną savo
Karstai mūsų brolių balti...
Jų laukė motulės – rypavo, dejavo.
Ir sugulė pačios anksti...*

*Tėvyne, Tėvyne, išgirsk mūsų raudą
Parimus Kryžių kalne!
Gyva dar Tėvyne! Ir širdį jai skauda –
Sugrįš jos vaikeliai, ar ne.*

*Varu išvaryti, šunim užpjudyti,
Stribų šautuvais išplakti.
Toli Lietuva! Nuo kalnų nematyti
Kaip verkia berželiai balti.*

*Sugėrė daug ašarų svetimos girios,
Prarijo dejones kalnai...
Sugrįžtam namo mes gyvi ir numirę,
Visi jos brangieji vaikai.*

NIJOLĖ RIMKIENĖ, Lietuva

Paminklėlis Kauno Dainų slėnyje, primenantis 1941-1991 metų tremtį. Įrašas: "Leiskit į Tėvyne, leiskit pas savus" Ntr. S. Sajausko

Kai mokyklose nuskambėjo paskutinis skambutis ir baigėsi mokslo metai, Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojai, sambūrių vadovai, bendrijų pirmininkai susirinko vaizdingame gamtos kampelyje prie Žemaičių Naumiesčio svečių namuose “Pas Laimutę” į seminarą. Jo tema aktuali dirbantiems Karaliaučiaus krašte: *Mažoji Lietuva – lietuvių raštijos ir kultūros lopšys*.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės specialistės – Aušra Dumbliauskienė ir Vaiva Vėželytė-Pokladova pasveikino lietuvių puoselėtojus ir linkėjo sėkmės nelengvame darbe.

Su Vydūno gyvenimu, jo kultūrine veikla supažindino Kauno Medicinos universiteto dėstytojas, Vydūno draugijos pirmininkas Tomas Stancikas. Vydūnas – rašytojas, filosofas, Mažosios Lietuvos kultūros veikėjas, parašęs 60 knygelių, įsteigęs Tilžės giedotojų draugiją ir jai vadovavęs, rengęs vaidinimus, dainų šventes, skaitęs pasakaitas, leidęs žurnalus. Dėstytojas kalbėjo apie žalingus žmonių įpročius – rūkymą ir alkoholio vartojimą, bendravimo problemą. Tautos žadintojas svarbiausiu savo gyvenimo tikslu laikė tarnavimą tautai, o žmogų – dvasine vertybe. Pasak Vydūno, mokslas, menas ir dora – tai trys kertiniai akmenys. Vydūnas ragino puoselėti ir gaitinti gimtąją kalbą, nepamiršti tautos tradicijų ir papročių. Dr. Vacys Bagdonavičius Vydūną pavadino lietuvių uola.

Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų sąjungos pirmininkas Aleksas Bartnikas apibūdino organizacijos veiklą, padėjo mokytojams už darbą. Lietuviška veikla šiame krašte prasidėjo nuo būrelių, kai 1987 m. buvo gautas Kaliningrado srities leidimas juos organizuoti. Vėliau atidarytos lietuviškos klasės Ragainėje ir Karaliaučiuje, kaimuose pradėjo veikti fakultatyvai. Mokytojai ne tik dirba su mokiniais, bet ir bendrauja su vietos lietuviais. A. Bartnikas kalbėjo, kad mokytojas yra Lietuvos pasiuntinys, todėl jis turi tinkamai atstovauti Lietuvai. Šiuo metu Karaliaučiaus krašte trūksta 6 mokytojų.

Pirmininkas aptarė ir iškilusias problemas. Tilžėje reika-

Karaliaučiaus krašto lietuviai

Dalyvavome įdomiame mokytojų seminare

Seminaro dalyviai svečių namuose “Pas Laimutę” prie Žemaičių Naumiesčio

linga lietuviška mokykla. Karaliaučiuje prie Švenčiausios šeimos šventovės neveikia lituanistinė mokykla. Niekaip nepavyksta atidaryti Tilžėje Vydūno muziejaus.

Išsamiai lietuvių bendruomenės veiklą savo pranešime, kurio tema *Lietuviybė Karaliaučiaus krašte. Viltis išlikti* apžvelgė šio krašto lietuvių bendruomenės pirmininkas Sigitas Šamborskis. Pranešėjas prisiminė lietuviškos veiklos ištakas, kai 1988 m., atšilus politiniam klimatui, Karaliaučiaus krašte organizuotos pirmosios lietuviškos vakaronės, renkami parašai dėl Vydūno kultūros centro steigimo Tilžėje, rengiamos vaikų ir jaunimo stovyklos, surašinėjami vietos lietuviai, kuriami į bendrijas, vaikų ir suaugusiųjų meno saviveiklos kolektyvus, rengiamos lietuvių kultūros šventės.

Pranešėjas apžvelgė lietuvių grįžimo iš Karaliaučiaus krašto į Lietuvą, socialinės paramos, pilietybės atstatymo, lietuviško verslo klausimus. Įvedus vizas darosi sunku nuvežti Lietuvos vaikus į Tolminkiemio muziejų ir Karaliaučiaus moksleivius į Lietuvą. Nepageidaujama Karaliaučiaus krašte paskelbti kai kurie Mažosios Lietuvos tarybos nariai, enciklopedijos leidėjai, kraštotyrininkas V. Šilas, R. Matulis, istorijos mokslų daktaras Algirdas Matulevičius, Sigitas Šamborskis.

Sigitas įteikė Padėkos raštus šiame krašte dirbantiems mokytojams, bendrijų pirmininkams, seminaro lektoriams.

Valstybės institucijų administravimo magistrė Lina Maknevičiūtė kalbėjo apie Pasaulio lietuvių bendruomenės skyrių veiklą, lietuvių išvykimą į Didžiąją Britaniją, palygino Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos su Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenės gyvenimu.

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos vyriausybės specialistė Aušra Dumbliauskienė padėjo mokytojams už darbą, pabrėžė lituanistinio švietimo svarbą, kalbėjo apie paskelbtą konkursą mokytojams, dėstytojams, kultūros ir meno darbuotojams, dirbti užsienio valstybių lietuvių švietimo ir kultūros įstaigose.

Šio departamento specialistė pasidžiaugė, kad šiais metais buvo pateikti 26 projektai paramai gauti, 25-iems iš jų parama buvo skirta, kad gerėja ir projektai, ir atsiskaitymai už juos, supažindino su foto konkurso *Lietuviai pasaulyje* nuostatais.

Dr. Algirdo Matulevičiaus pranešimo tema – *Karaliaučiaus kraštas – lietuvių ir prūsų etninė žemė*. Profesorius gerai pažįsta šį kraštą, labai daug apie jį žino, gali įdomiai apie jį papasakoti, rašo apie tai spaudoje. Mažoji Lietuva užima 15

tūkstančių km², o su Klaipėdos kraštu – 18 tūkst. km². Pranešėjas kalbėjo apie germanizacijos procesą, Didžiosios ir Mažosios Lietuvos prekybinius ir tautinius ryšius, seniausią Vidurio Europoje Karaliaučiaus universitetą, apie Karaliaučių kaip Mažosios Lietuvos lietuvių kultūros centrą.

Mokytojas Jonas Glinskis kalbėjo apie paramą, kuri gaunama iš Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos Čikagoje. Parama skiriama mokytojų sąjungai, vaikų ir jaunimo poilsio organizavimui, moksleivių ekskursijoms, laikraščio leidybai.

Birutė Viršilaitė, Kauno “Atžalyno” vidurinės mokyklos mokytoja metodininkė, folklorinio ansamblio “Kaukutis” vadovė supažindino su netradiciniu lietuvių folkloru.

Psichologinio seminaro, kurį vedė psichologė – Nijolė Janonytė ir Jūratė, tema – *Psichologinės krizės. Atpažinimas. Etapai. Sprendimo būdai*. Mūsų laikais tai labai aktuali tema. Sužinojome apie krizes, jų priežastis ir kaip jų išvengti. Krizės turi ir teigiamų pasekmių, nes skatina asmenybės tobulėjimą, kūrybiškumą, didina budrumą ir padeda įveikti sunkumus.

Apie bendriją “Mažoji Lietuva” ir paramą Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojams kalbėjo Mažosios Lietuvos fondo atstovė Rūta Mačiūnienė. Fondas remia šį kraštą: kas-

met 3-ms Klaipėdos universiteto studentams skiriama L. Rėzos premija. Rūta kalbėjo apie Martyną Jankų, visuomenės veikėją, spaudos darbuotoją, kultūrinės draugijos “Birutė” steigėją, ir Jurgį Zauerveiną, tautinio himno *Lietuviais esame mes gimę* autorių, vieną žymiausių pasaulio poliglotų. Prisiminė savo senelį Dovą Zaunių, aktyvų visuomenės veikėją, “Birutės” draugijos pirmininką, lietuviybės puoselėtoją. Rūta sakė: bendrijos “Mažoji Lietuva” tikslas – skleisti lietuvininkų šventes, įvairius papročius. Sovietiniais laikais, kai buvo uždarinėjamos evangelikų šventovės, pradėta pamaldas ruošti kapinėse. Tas paprotys, kai kapinėse giedamos giesmės, išliko ir mūsų dienomis.

Klaipėdos universiteto docentė, Mažosios Lietuvos vaikų folkloro ansamblio “Vorusnėlė” vadovė dr. Dalia Kiseliūnaitė supažindino su Mažosios Lietuvos pasakojamąja tautosaka, įvairiais tikėjimais ir papdavimais, kurie renkami kaimuose prie Kuršių marių, ir kaip surinkta medžiaga panaudojama dirbant su vaikų folkloriniu ansambliu.

Ne tik klausėmės įdomių paskaitų apie Mažąją Lietuvą ir įžymius jos žmones, bet ir važiojome į Šilutę. Muziejaus direktorė Roza Šikšnienė papasakojo apie Pamario kraštą, Šilutės miesto istoriją, supažindino su muziejaus rodiniais. Susitikime su Šilutės kultūros ir švietimo darbuotojais šeimininkai dalijosi darbo patirtimi, kaip jie skleidžia informaciją apie Mažąją Lietuvą, kaip skatina jaunimą domėtis savo gyvenamuoju regionu, skleidžia Mažosios Lietuvos tradicijas.

Seminaro dalyviams koncertavo Švėkšnos etnografinis ir Šilutės folklorinis ansamblis “Verdainė”.

Seminare ne tik daug sužinojome apie Mažąją Lietuvą, jos istoriją, kultūrą, papročius, tradicijas, įžymius visuomenės veikėjus, bet ir bendravome, dalijomės darbo patirtimi, įdomiai praleidome laiką. Už turiningą seminarą nuoširdžiai dėkojame p. Sigitui ir visiems rėmėjams.

Emilija Algaudė Bukontienė,
Kraupiško (Uljanovo) vidurinės mokyklos lietuvių kalbos fakultatyvo mokytoja

Lietuviškos radijo laidos “Gintariniai aidai” bendradarbiai Hamiltone

McMASTER UNIVERSITETO radijo studijoje veikia ir lietuviška radijo laida “Gintariniai aidai”, išsilaikiusi 28 metus, vadovaujama Liudos Stungevičienės. Lietuvišką laidą įsteigė inžinerijos studentas Eduardas Stungevičius, šiuo metu su šeima gyvenantis Oakvillėje, ON. Studijoje dirba daugiau kaip 200 studentų, radijo mėgėjų. Savaitgaliai skirti daugiakultūrinėms programoms. “Gintariniuose aiduose” yra minimos tautinės bei religinės šventės, nemokamai skelbiamos lietuviško gyvenimo žinios. Už ilgametį radijo darbą – nuopelnus Lietuvai Liuda Stungevičienė buvo apdovanota DLK Gedimino ordino medaliu.

Andrius Gedris – nuolatinis bendradarbis. Studijuodamas McMaster un-te nepraleido nė vieno sekmadienio. Šiuo metu gyvena Otavoje, bet lankydamas tėvelius Hamiltone, visuomet atranda laiko su žmona Jurgita atvykti į radijo studiją ir pajavairinti programą.

Aldona ir Viktoras Remesat daugelį metų talkino “Gintarinių aidų” valandėlei. Dabar gyvena Toronte.

Lietuviškoji laida girdima CFMU-FM 93.3 sekmadieniais nuo 1 v.p.p. iki 2 val. Internetu <http://cfmu.mcmaster>. **Inf.**

Lietuviškos radijo laidos “Gintariniai aidai” bendradarbiai. Iš k. Amalija Gedrienė, Jurgita ir Andrius Gedriai, vedėja Liuda Stungevičienė, Aldona ir Viktoras Remesat – visi dirbantys be atlyginimo

Rugpjūčio 23-oji

RASA NORKUTĖ

Vėl matysime juodu kaspinu perrištą trispalvę. Šventovėse vyks pamaldos už Lietuvą, už Laisvės kovotojus, už visus žuvusius, išblaškytus po visą pasaulį. Prisiminsime nesulaukusius laisvės savo artimuosius, tremtinius, partizanus.

Kodėl ši diena vadinama Juodojo kaspino diena? Turbūt visi žino, kad 1939 m. rugpjūčio 23 d. buvo pasirašytas gėdingas Ribbentropo-Molotovo sandėris. Jį pasirašė dviejų didžiųjų valstybių – Rusijos ir Vokietijos atstovai.

Šia sutartimi Sovietų Sąjunga pasiglemžė tris Baltijos šalis: Lietuvą, Latviją, Estiją. Toji diena buvo viena dramatiškiausių mūsų tautos istorijoje, nes po jos įvyko okupacija: žudynės, smurtas, tremtis. Kalbėti apie tai visus penkiasdešimt metų buvo nevalia.

1989 m. rugpjūčio 23 d. buvo surengta pasaulyje negirdėta veikla – Baltijos kelias. Daugiau kaip 600 kilometrų kelią nuo Gedimino pilies bokšto Vilniuje iki Hermano aikštės Talline apjuosė rankomis susikibusių žmonių grandinė. Kasmet Lietuva pagerbia žuvusius tremtyje ir išblaškytus po visus pasaulio kraštus.

Nuotraukų montažas: priekyje grupė tautiečių, susirinkusių Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus paminklo 1987.VIII.23, minint Molotovo-Ribbentropo pakto metines; dešinėje – atstatytieji Trys Kryžiai Vilniuje, Lietuvos laisvėjimo ženklas

Ntr. J. Polio (iš *Gimtoji istorija*)

rams sovietai priešpastatė klasių karą, ir visas tokio karo aukas vaizdavo kaip pateisinamas. Iš tikrųjų klasių kovos aukas ženklinio fizinis ir dvasinis žudymas, sovietus baimino žudymai tikruose karuose, tačiau jie nesibaimino žudyti savo klasiniame kare.

N. Berdiajevas taip demaskavo sovietinę taiką: “Jūsų humanistiniai šūkavimai, kai kalbama apie klasių kovą, revoliuciją baigiasi. Kai tauta kariauja prieš tautą, jūs tampate visiškai vegetarai, jūs baisėjatės kraujo, jūs skatinate brolybę. Tačiau kai jūs pakeičiate tautų karą klasių karu, jūs kraujo trokštate, jūs neigiate ne tik brolybę, bet ir elementariausią pagarbą žmogui. Istoriniuose žmonių karuose niekada nebūna tokio žmogaus neigimo kaip revoliuciniuose klasių ir partijų karuose. Karas turi privalomą savo santykių su priešu etiką; šaunų priešą laidoja su karine pagarba. Revoliuciniuose klasių karuose viskas leistina, neigiama elementariausia žmogiškoji etika. Su priešu čia galima elgtis kaip su gyvuliu...Doroviniu požiūriu karas stovi aukščiau, dvasiškesnis už socialinę kovą, “pilietinį” karą. Pilietinis karas negali nevesti į sužvėrėjimą”.

Politologas, publicistas Vilius Bražėnas rašinyje “Taika ir karai – jausmai ir statistika” (*Lietuvos aidas*, 2003.IV.20) pateikia stulbinančius skaičius aukų, liudijančių komunistinę kruvinąją taiką. Vien nuo 1917 m. iki 1947 m. išudyta 62 milijonai žmonių. Tai keturis kartus daugiau nei žuvusiųjų per Antrąjį pasaulinį karą (15 mln.). Autoriaus duomenimis, iki 1987 metų tironiškos, daugiausia komunistinės vyriausybės šaltakraujiškai išžudė keturis kartus daugiau žmonių, negu žuvo karių visų to šimtmečio karų kautynėse; 151 mln. – taikos metu, 38,5 mln. – karuose. Pacifistai iki šiol tebesmerkia JAV už numestas atominės bombas ant Hirošimos ir Nagasakio, tarsi neižvelgtų, kas būtų buvę, jei tos bombos nebūtų privertusios Japonijos kapituliuoti; užsitęsęs karas būtų pareikalavęs ženkliai didesnių aukų, nei nusinėšė bombos.

Istorinė patirtis byloja, kad taika gali būti pragaištinga, o karas išganingas.

KANADOS ĮVYKIAI

Kovos, pavirtusios karu

Izraelio ir Libano karas bei jo padariniai dar lieka politinių pokalbių ir ginčų tema. Kanada tarp kitų 60 pasaulio šalių yra pakviesta į tarptautinę konferenciją Švedijoje. Ten bus svarstoma tarptautinė parama karo sugriautam Libanui atstatyti. Kanados politikoje šis Artimųjų Rytų konfliktas sukėlė nemažai klausimų. Konservatorių vyriausybė susilaukė daug priekaištų dėl savo pozicijos, kilus tam karui. Pirmosiomis karo dienomis S. Harper pareiškė, kad Izraelis turįs teisę apsiginti bet koku būdu. Daugelio nuomone, tokia vienašališka vadovo pozicija pažeidė ilgametį Kanados užsienio politikos principą – laikytis objektyvumo ir neutralumo. Taip pat vyriausybei priekaištaujama dėl pavėluotos ir neorganizuotos pagalbos Libane buvusiems Kanados piliečiams. Kritikuotas ir kandidatas į liberalų partijos vadovus M. Ignatieff, pareiškęs, kad jam galvos neskauda dėl libaniečių nelaimių.

Dėl skirtingo požiūrio į kilusį Izraelio ir Libano karą Kanados liberalų partija prarado du įtakingus narius ir dosnius rėmėjus. Sutuoکتiniai Heather Reisman (Indigo Books & Music Inc. vyr. vadbininkė) ir Gerry Schwartz (Onex Corp. vadovas) viešai pareiškė, kad nutraukia savo ryšius ir paramą liberalų partijai. Jie dėkojo S. Harper ir kitiems už jų moralinę paramą Izraeliui ir pažadėjo remti konservatorius ateityje.

Patarėju Artimųjų Rytų ir Afganistano politikoje ministras pirmininkas S. Harper pasirinko opozicinės partijos atstovą – liberalą musulmoną Wajid Khan (Mississauga). Pakistaniečių kilmės politikas, buvęs Pakistano oro karinių pajėgų specialistas, dabar rūpinsis Kanados politika šiose pasaulio šalyse.

Toronte š.m. rugpjūčio 13-19 d.d. vyko 16 tarptautinė konferencija AIDS problemoms spręsti. Joje dalyvavo per 10,000 atstovų iš viso pasaulio. Žymiausiųjų svečių tarpe – “Microsoft” įkūrėjas ir dosniausios labdaros organizacijos steigėjas Bill Gates su žmona, buvęs JAV prezidentas Bill Clinton. Konferencijoje pasigesta Kanados ministerio pirmininko S. Harper, kuris šiuo metu keliauja Kanados šiaurėje. Dėl to susilaukta priekaištų. 80 šalies organizacijų yra pateikusios 4 punktų programą. Apie 40 mln. žmonių pasaulyje serga šia liga. Daugiau kaip trečdalis – pietinėje Afrikoje. AIDS nepaprastai greitai plinta Indijoje, Rusijoje. Kanadoje 58,000 žmonių serga AIDS, bet ketvirtadalis iš jų net nežino, kad jie yra šios ligos nešiotojai.

Kanados kariai – taikos misijos dalyviai Afganistane – nuo pat savo misijos pradžios prarado beveik trisdešimt karių. Daugelis jų žuvo susirėmimuose su talibano teroristais Kandaharo provincijoje, kur pastaraisiais mėnesiais itin suaktyvėjo jų išpuoliai. Raketomis apšaudoma ne tik

šarvuočių vilkstinės, bet ir pagrindinė taikdarių būstinė. Keli kariai žuvo nuo paslėptų sprogmenų kelyje. Tačiau ypatingą nerimą kelia pradėti naudoti savizudžiai, kurių išvengti itin sunku. Vienas kanadietis tragiškai žuvo pratybų metu.

Kaledonijos (ON) miestelyje dar neramu. Prieš pusmetį indėnai, protestuodami prieš gyvenamųjų namų statybą ginčytinoje teritorijoje, užtvėrė kelius, trikdydami verslą bei viešąją rimtį. Neišvengta fizinio smurto, susidūrimų ir areštų. Valstybė, bandydama išspręsti taikiu būdu ginčą, nupirko žemę iš privataus savininko, tačiau neperdavė jos indėnams, kol nebus teismo sprendimo. Indėnai savo protesto veiksmų neatsisakė ir toliau nepalieka ginčytinos teritorijos.

Kada iškelti ar nuleisti vėliavą Taikos bokšte, Otavoje, Parlamento rūmų teritorijoje, turėtų spręsti ne vyriausybė, o parlamentas, kurio nuosavybė yra ši teritorija. Naujųjų demokratų partijos atstovas Pat Martin ruošiasi pateikti šį klausimą būsimosios Parlamento sesijoje. S. Harper, tapęs ministru pirmininku, įsakė nenuleisti vėliavos iki pusės stiebo, kariui žuvus, pažeisdamas ilgametę tradiciją taip pagerbti žuvusius Kanados karius ir veteranus.

Kanados Statistikos departamentas praneša, kad per pastaruosius 20 metų pacientų, turinčių viršsvorį, skaičius nuo 13% išaugo iki 23%. Šie pacientai daug problemų sudaro medikams, aparatais tiriantiems jų kūną. Jiems lengva įtalpinti labai storus liگونius į diagnostikos aparatų gultus, kurie pritaikyti normalaus svorio ir dydžio žmonėms. Medikai pastebi, kad per šių žmonių riebalinių sluoksnių sunku pamatyti dar nedidelius mazgus. Reikėtų didinti rentgeno kiekį, kuris gali kenkti sveikatai.

Švara yra girtina, bet kartais ji gali kelti sveikatos sutrikimų. Kanados sveikatos institutas atrado, kad kai kurie chemikalai, naudojami valymo priemonėms gaminti, gali paveikti plaučių sveikatą. Tai oro gaivikliai, tualetų valikliai, kandžių naikintojai ir pan. Siūloma riboti šių priemonių naudojimą, ypač namuose, kur esama vaikų ir sergančių astma. Ne pelno siekianti gamtos saugos organizacija Kanadoje siūlo riboti šių valymo priemonių kiekį. Jie siūlo švarinimuisi naudoti natūralias medžiagas – vandenį, muilą, actą.

Saskatoon poetė Sylvia Legris laimėjo Griffin premiją, skiriamą už geriausią poezijos kūrinių. Premija (50,000 dol.) įvertintas poezijos rinkinys *Nerve Squall* – trečioji poetės knyga. Šis apdovanojimas buvo įsteigtas 2000 m., skatinant poezijos ieškojimus ir kūrybiškumą. Premijos steigėjai – sėkmingas verslininkas Griffin ir žinomi rašytojai Margaret Atwood bei Michael Ondaatje. **S.K.**

Išganingas...

Atkelta iš 2-ro psl.

Nereikia pamiršti, kad žmonės į karą eina mirti, o ne tik žudyti. Ir todėl karas, žiūrint deramu dvasiniu požiūriu, taurina ir kilnina žmogaus sielą. Jūsų pacifizmas yra miesčioniškos prigimties. Jūsų išviršinės taikos idealas – buržuazinis žemiškos palaimos idealas, kuriame kunkuliuoja žmogiška neapykanta ir pyktis. Nuodėmingai žmonijai pacifizmas yra klaida ir netiesa, išorinė apgaule. Jūsų fizinės prievartos baimė kyla iš nedvasingo požiūrio į gyvenimą, iš tikėjimo tik materialiu pasauliu. Tačiau fizinė prievarta, kaip savarankiška tikrovė, neegzistuoja, ji yra tik dvasinės žmogaus ir pasaulio būsenos išraiška. Viskas, kas materialu, turi tik simbolinę, ženklinę prigimtį. O jūs norite pašalinti pasekmę, palikę priežastį, sunaikinti išviršinę išraišką, nepakeitę vidinės esmės. Ir dar – jūsų pacifizme glūdi ir nepalankus jūsų požiūris į gyvenimą. Karas byloja apie istorijos savitumą, jis suteikia istorijai vyriškumo jausmą. Pacifizmas yra istorinės tikrovės savarankiškumo ir istorinių uždavinių neigimas. Pacifizmas istoriją susieja su abstrakčiu moralizmu arba abstrakčiu sociologizmu. Jis nutraukia istoriją iki jos realios pabaigos”.

Atsigręžę į Lietuvos istoriją matysime, kad tauta be reikalo nepakėlė ir be garbės nenuleido kalavijo; gynė savo teises, garbę, aukojosi dėl laisvės. Gera pastebėti, kad Lietuva, kaip ir dauguma Europos bendrijos šalių, karo Irake atveju realiai palaikė JAV, nepasidavė Rusijos, Prancūzijos ir Vokietijos sukeltoms pacifistinėms pagundoms. Tik saujelė, be abejonės, inspiruota buvusių “globėjų”, pasiskelbusi “šviesos lyga”, bandė kurstyti kovą “už taiką”.

SSRS buvo paskelbusi kovą “už taiką”, kuri buvo pasiekusi tokią įtampą, kad grasino pasauliui nepalikti akmens ant akmens, atvirai siekia pasaulinės revoliucijos. Tautų ir valstybių ka-

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!

VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.

Tel. Toronte 416 531-4800

Billietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atskieviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Džiugi ambasadoriaus sukaktis

Auksinę vedybų sukaktį 2006 m. balandžio 5 d. atšventė ambasadorius Algirdas Žemaitis ir Vanda Kybartaitė-Žemaitienė. Jubiliejinį jungtinių palaiminimą sukaktuvinkai gavo Romoje šių metų gegužės 19 d. toje pačioje Vatikano bazilikos koplyčioje, kurioje susituokė 1956 metais prie Lietuvos ateitininkų globėjo Popiežiaus Šv. Pijaus X alatoriaus. Sukakties proga Mišias aukojo ir sukaktuvininkus palaimino Šv. Petro bazilikos kanau-ninkas prel. Antanas Jonušas. Vandos ir Algirdo santuokos 50 m. jubiliejui į Romą suvažiavo visi gausios Žemaičių šeimos nariai iš Italijos, Didžiosios Britanijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų – Alexis, Ramona ir Aurelijus, Maria ir Leno, Rita, Marco ir Lorenzo, Paulus ir Caroline, Julia ir Saulius. Italijoje sukaktuvi-

ninkai ir jų artimieji buvo apsigyvenę ir su svečiais jubiliejų šventė istorinės vilos rūmuose, įrengtuose buvusiam XIII amžiaus pranciškonų vienuolyne San Francesco in Nazzano, už 60 km į šiaurę nuo Romos. Lietuvos Respublikos nepaprastas ir įgaliotasis ambasadorius Algirdas Žemaitis yra buvęs pastovusis LR atstovas ir misijos vadovas prie FAO 1992-1999 m.

Į Lietuvos diplomatinę tarnybą Algirdas Žemaitis įstojo po ilgametės tarnystės Jungtinių Tautų Maisto ir Žemės Ūkio Organizacijoje FAO, kur buvo atsakingas už projektų puoselėjimą arabų kraštuose 1968-1991 m. Vanda ir Algirdas Žemaičiai gyvena Italijoje nuo 1968 metų, yra dažni svečiai Lietuvoje ir visur, kur gyvena jų vaikų sukurtos šeimos. **Inf.**

Ambasadorius Algirdas Žemaitis, jo žmona Vanda Kybartaitė-Žemaitienė ir prelatas Antanas Jonušas

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
I Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1

Fondas
Foundation
Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Per 44 metus Jūsų sutelktas 4.60 mln. dol. Fondo pagrindinis kapitalas davė 2.78 mln. dol. pelno lietuviybės išlaikymui Kanadoje, pagalbai Lietuvoje bei stipendijoms lietuvių studentams

Remkime Kanados lietuvių fondą
ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ◆ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ◆ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ◆ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ◆ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ◆ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:
352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

LIETUVIŲ TELKINIUOSE

Sibirinių trėmimų minėjime 2006.VI.11 Švč. M.M. Gimimo parapijos salėje kalba Rima Kuprytė (kairėje); dešinėje iš k.: Saulius Kuprys, Algis Regis, Rima Kuprytė, Evelina Oželienė ir Povilas Strolia Ntr. Z. Degučio

Sibirinių trėmimų minėjimas

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Kaip jau įprasta, jį rengia Čikagos ALTos skyrius. Šiemet jis įvyko birželio 11 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Prasidėjo JAV ir Lietuvos vėliavų pakėlimu, kurį atliko šauliai ir ramovėnai. Šv. Mišias atnašavo kun. dr. Arvydas Žygas, asistuojant diakonui Vitui Paškauskui. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Jūratės Grabliauskienės. Skambant giesmei *Kapais apsiklojo nu-lūdus Tėvynę*, buvo įneštos vėliavos.

Kun. dr. A. Žygas savo pamoksle priminė šią dieną ne tik kaip Švč. Trejybės šventę, bet ir kaip visada atmintiną pirmųjų trėmimų 1941 paminėjimo dieną ir tų kančių, kurias Lietuva iškentėjo ne tik nuo pirmosios sovietų okupacijos, nacių ir vėl antrosios sovietų okupacijos, ne tik 1941 m. birželio trėmimus, bet ir visus trėmimus, žūtis ir kančias vėliau. Pamokslininkas sakė, kad niekada negalime pamiršti tų dienų, tų nekaltų žmonių aukų ir turime melsti Dievą, kad Jis Lietuvą gelbėtų. Baigiant šv. Mišias, kun. dr. A. Žygas kartu su tikinčiaisiais sukalbėjo JAV lietuvių pasiaukojimą švč. Jėzaus širdžiai 1947 m. vasario 16 d. Buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Po šv. Mišių didelė dalis žmonių iš šventovės ėjo į parapijos salę, kur laukė jų sumuštiniai, pyragaičiai ir kava.

Netrukus, visiems pasistiprinus, Evelina Ože-

lienė, Čikagos ALTos skyriaus pirmininkė, pradėjo minėjimą. Buvo įneštos vėliavos. Tylos minute pagerbti žuvusieji tėvynėje už Lietuvos laisvę. Kun. dr. A. Žygas perskaitė vieną tų nuostabių, šiai dienai pritaiktų kun. S. Ylos maldų.

Minėjimo kalbėtoja buvo jauna, ką tik istorijos studijas baigusi Rima Kuprytė. Ji kalbėjo tema: *Sibiro trėmimų pristatymas Amerikos visuomenei*. Ji baigė Lake Forest kolegiją bakalauro laipsniu, sėkmingai apgynusi akademinę studiją minėtu pavadinimu. Ji paaiškino turėjusi trejų metų tikslą pasirinkti šią temą: atminimui dėdės kun. A. Olšausko, supažindinimui šios temos su amerikiečių profesūra ir visuomene. Jos darbą žadėjo išleisti kolegija, o kopiją pasiėmė ir garsioji Newberry biblioteka.

Rima Kuprytė trumpai apžvelgė tremtinių kančių kelią ir kėlė pagrindinę mintį – supažindinti kuo plačiau su tremtinių dalia Amerikos aukštųjų mokyklų profesūra ir visuomene, nes daug kas apie juos nieko nežino, arba tik labai mažai.

Adv. Saulius Kuprys, ALTos pirmininkas, irgi tarė žodį, dėkojo rengėjams ir svečiams, atvykusiems į minėjimą.

Meninėje dalyje Povilas Strolia, gitarai pritariant, padainavo vienas ir kartu su minėjimo dalyviais lietuviškų šiai dienai pritaiktų dainų. Minėjimas buvo baigtas visiems sugiedant *Lietuva brangi*.

Lietuvių visuomenės gydytojas

Dr. Jonui Adomavičiui įteiktas ordinas už nuopelnus Lietuvai

EDVARDAS ŠULAITIS

Liepos 6-osios, Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos proga, keliems Lietuvos ir kitų kraštų piliečiams prezidentas Valdas Adamkus suteikė valstybinius apdovanojimus. Juos gavo ir du čikagiečiai – Algirdas Brazis ir dr. Jonas Adomavičius.

Dr. Jonas Adomavičius

Kaip jau rašėme, pirmajam apdovanojimą-ordiną “Už nuopelnus Lietuvai” – Komandoro Kryžių – prezidentas V. Adamkus įteikė per Dainų šventės programą liepos 2 d. UIC paviljono salėje. Dr. J. Adomavičius dėl blogos sveikatos negalėjo toje šventėje dalyvauti, todėl apdovanojimą jam į namus liepos 6-ąją atvežė Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Arvydas Daunoravičius.

Konsulas A. Daunoravičius, prieš įteikdamas šį aukštą Lietu-

vos valstybės apdovanojimą, perskaitė ir Lietuvos dekretą. Jame, šalia kitų dalykų, pažymima, kad dr. J. Adomavičius, apdovanotas ordinu “Už nuopelnus Lietuvai”, yra Amerikos lietuvių vaiko ugdymo draugijos (ALVUD) steigėjas ir ilgametis pirmininkas, labdaros ir paramos Lietuvos mokslo bei švietimo ir kitoms įstaigoms bei organizacijoms iniciatorius ir organizatorius.

Taip pat pažymėta, kad šis dekretas, pasirašytas 2006 m. birželio 7 d., įsigalioja nuo jo pasirašymo datos. Jis užantspauduotas Respublikos prezidento Valdo Adamkaus štampu.

Plačiau pristatyti dr. J. Adomavičiaus turbūt nereikia, nes jis yra gerai pažįstamas Čikagos (ir ne vien tik jos) lietuviams. Jo veikla tokia plačiašakė, kad visą aprašyti turbūt reiktų 12 kitų tomų, panašiai kaip ir jo parašytoje ir neseniai baigtoje leisti knygų ciklo *Kvieslys sveikaton* serijoje.

Garbaus amžiaus – š.m. gruodžio 11 d. minės 95-ąją gimtadienį – sulaukęs dr. J. Adomavičius pasireiškė ne vien tik kaip medicinos gydytojas, geras savo profesijos žinovas. Jis rašė straipsnius mediciniais, doroviniiais, visuomeniniais klausimais, juos spausdino įvairiuose laikraščiuose, skaitė radijo programose.

Gimęs, augęs ir mokslus baigęs Lietuvoje, J. Adomavičius 1944-aisiais pasitraukė į Vokietiją, ten apgynė medicinos daktaro laispnį. 1949 m. atvykęs į Čikagą pradėjo dirbti savo srityje. Po stažuotės Cook apskrities ligoni-

nėje joje išdirbo iki senatvės.

Apie jo visuomeninę, švietėjišką, labdarinę veiklą jau esame anksčiau rašę. Paminėtinos jo teikiamos premijos už literatūrinius kūrinius (konkursus rengia *Lietuvių balsas*) ir publicistinius rašinius (konkursų rengėjas – *Amerikos lietuvis*). Jo finansinės paramos sulaukia lietuvių spauda, radijo valandėlės, įvairios kultūrinės institucijos, pavieniai asmenys ir t.t.

Dr. J. Adomavičiaus vadovaujamoje “Sodyboje” Čikagoje nemokamą užuovėją yra radę šimtai “trečiabangių”, kurie, atvykę į naują kraštą, neturėdavo kur prisiglausti. Ši jo gerų darbų sąrašą būtų galima tęsti be pabaigos.

Nuoširdžiai sveikiname dr. J. Adomavičių ir linkime jam dar ilgą darbingo gyvenimo metų.

“Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda”

Loughheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

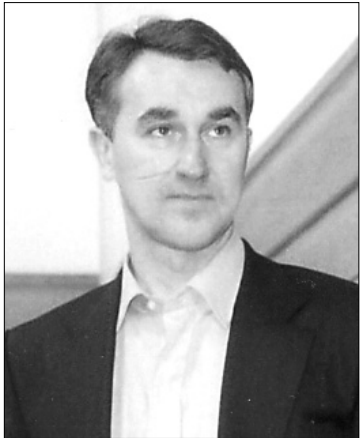
Sudbury

Ontario

Britanijos Londonas

Isteigtas Lietuvos liberalų sąjūdžio Jungtinės Karalystės skyrius

Birželio 16-17 dienomis lankėsi Lietuvos seimo nariai Gintaras Steponavičius – vicepirmininkas ir Petras Auštrevičius – Liberalų sąjūdžio pirmininkas. Jie susitikinėjo su Lietuvos verslininkais, kurie čia jau yra įsteigę keletą stambių importo firmų. Su lietuvių visuomeninių organi-

Petras Auštrevičius, Lietuvos liberalų sąjūdžio pirmininkas, kalba Lietuvių šventovėje Londone
Ntr. S. Kasparo

zacijų vadovais apsilankė Lietuvių sodyboje. Sekmadienį abu seimo nariai ir ambasadorius Aurimas Tarausas dalyvavo Šv. Kazimiero šventovėje 11 v.r. Mišiose. Po jų kun. Petras Tverijonas maldininkams pristatė svečius, paaiškindamas, koku tikslu jie čia lankosi. Tik gaila, kad tų maldininkų labai mažai buvo.

Petras Auštrevičius kalbėjo labai glaustai, norėdamas aprėpti plačius Liberalų sąjūdžio tikslus. Esą dabar Liberalų sąjūdžio skyriai Lietuvoje renka lietuviškas knygas, kurios bus perduotos lietuvių išeivijos vienetams. Reikia sudaryti sąlygas, kad Lietuvos išeivija nenutoltų nuo savo gimtųjų namų. Galėtų dalyvauti Lietuvos valstybės gyvenime. Kviesdamas visus Lietuvos išeivius stoti nariais į Lietuvos liberalų sąjūdį ir dalyvauti sąjūdžio veikloje. Pristatydamas Jungtinės karalystės sąjūdžio pirmininką Saulių

Budėną, kuris išdalijo sąjūdžio programą ir kitą informaciją.

Lietuvos seimo vicepirmininkas Gintaras Steponavičius sakė, kad jam jau antrą kartą čia tenka susitikti su londoniečiais. Pirmasis apsilankymas buvo gana naudingas, kada Lietuvos seime ėjo įstatymo pakeitimas dėl dvigubo pajamų apmokestinimo išeivijoje dirbančių lietuvių. Jis dėkojo išeiviams, kai įstatymo pakeitimas ėjo per seimą buvo susilaukta daug paramos iš užsienio lietuvių. Esą labai reikia išnaikinti korupciją visuose Lietuvos valdymo darbuose, net ir aukščiausioje valdžioje.

Iš esančios publikos klausimų buvo daug ir labai agresyvių apie esamą padėtį Lietuvoje. Kiek yra Lietuvoje su liberaliniais prieskoniais partijų? Ryškėjo nusiskundimai, kad Lietuvos ambasada Londone neaptarnauja pakankamai čia gyvenančių lietuvių.

Petras Auštrevičius buvo paklaustas apie jo kuriamą "Išeivijos komitetą Lietuvos seime"; kam jis reikalingas, juk dabar veikia Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės? Atsakymas buvo tiesus ir šviesus. Būtinai reikalingas išeivijos komitetas Lietuvos seime. Išeiviai yra Lietuvos žmonės. Kiekviena nauja vyriausybė tą departamentą tvarko pagal savo nuožiūrą. Kiek vyriausybių, tiek skirtingų pažiūrų. Ne kartą seime buvo iškilęs klausimas apie departamento panaikinimą!

Knygos išeivijai? – vieni klausė kokias knygas gausime, kur jas laikysime? Šis klausimas nebuvo atsakytas.

Apie ambasadą kalbėjo ambasadorius Aurimas Tarausas. Jis sakė – Lietuvos ambasada dirba pagal Lietuvos vyriausybės ir Užsienio reikalų ministerijos taisykles ir nurodymus, nustatytas darbo valandas. Aptarnauja visus vienodai.

Po triukšmingo, bet nuošir-

Lietuvos seimo vicepirmininkas Gintaras Steponavičius Londono lietuvių šventovėje
Ntr. S. Kasparo

daus pasikeitimo klausimais ir atsakymais, Lietuvos liberalų sąjūdžio pristatymo, svečiai atsilankė Londono lietuvių Šv. Kazimiero klube. Čia jie nuoširdžiai susitikinėjo su klubo nariais ir vaišinosi Lietuvos "Švyturiu", Starka ar Bobeline.

Stasys Kasparas

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 51 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd.pal.čekių sąsk. iki .0.75%	Asmenines nuo6.50%
santaupas1.00%	nekiln. turto 1 m.6.50%
kasd. pal. taupymo s1sk. .0.75%	
INDELIAI:	
90 dienų indėlius2.35%	
180 dienų indėlius2.50%	
1 m. term. indėlius3.80%	
2 m. term. indėlius3.80%	
3 m. term. indėlius3.85%	
4 m. term. indėlius3.85%	
5 m. term. indėlius4.20%	
RRSP ir RRIF	
(Variable)1.00%	
1 m. ind.3.80%	
2 m. ind.3.80%	
3 m. ind.3.85%	
4 m. ind.3.85%	
5 m. ind.4.20%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Susivienijimas lietuvių Amerikoje (SLA) yra viena seniausių dar tebeveikiančių lietuviškų organizacijų. Ji šiais metais švenčia 120 m. gyvavimo sukaktį. Įsteigta 1886 m. senųjų ateivių lietuvių centre Pensilvanijos valstijoje. Ši organizacija yra turėjusi dešimtimis tūkstančių narių; dar 1926 m. buvo daugiau kaip 26,000 narių. Dabartiniais oficialiais duomenimis, joje yra 3,484 nariai, kurių dauguma gyvena JAV-se, maža dalis – Kanadoje. Visi nariai moka nustatytą mokestį, priklausantį nuo draudimo mokesčio sumos. Ši organizacija prieš I-ąją Pasaulinį karą rūpinosi Lietuvos nepriklausomybės atgavimu. Naujuoju jos vadovu yra išrinktas Kęstutis Miklas, plačiai pasižymėjęs lietuviškoje veikloje. Naujoji SLA vadovybė nori įtraukti jaunesnės kartos atstovus, taipgi ir naujus ateivius. Nutarta atgaivinti laikraštį *Tėvynė*, 100 metų tarnavusį tarpusavio ryšiams palaikyti bei informacijai pateikti. Taipgi numatyta suorganizuoti garbingos sukakties paminėjimą, kuris turėtų įvykti Pensilvanijos valstijoje.

Britanija

Britų ekonomikos savaitraštis *The Economist* straipsnyje *Politikos egzaminas* pažymi, kad Lietuvoje pasirodę požymiai, leidžiantys manyti, jog būklė krašte ima gerėti. "Mažeikių nafta" perleista į patikimą lenkų bendrovę "PKN Orlen". Taipgi Lietuvos visuomenėje esą baigiasi kantrybė dėl korupcijos, o teisėsaugos tarnybos ėmėsi labiau sekti nusikaltimus. Tokias išvadas laikraštis daro ir dėl kairiųjų koalicinės vyriausybės žlugimo. Darbo partija, vadovaujama ruso verslininko V. Uspaskicho, pasitraukė iš valdžios, o pats jos vadovas pasislėpė Rusijoje. Gandai apie V. Uspaskicho slapthus ryšius sklandė ne vienerius metus, tačiau buvusi koalicinė vyriausybė neparodžiusi ryžto pradėti tyrimą.

Belgija

Žymiausiame Europos architektūros ir istorijos paminklų parke "Mini Europa", Briuselyje, minint Lietuvos Valstybės dieną, buvo atidengtas tikslus Vilniaus universiteto modelis (maketas). Jis bus vienas didžiausių ir sudėtingiausių modelių šiame parke. Kaip rašoma Lietuvos spaudoje, susipažindami su juo, apie Lietuvą galės susidaryti nuomonę šimtai tūkstančių lankytojų iš viso pasaulio.

Rusija

Tremtinių brolijos "Lapteviečiai" (Laptevų jūros tremtiniai) ir Jakutijos lietuvių bendruomenė buvo nutarę Jakutsko mieste, Sibire, tremtiniais pastatyti paminklą. Buvo gautas sutikimas iš Jakutsko miesto valdžios. Tačiau pastaroji, gavusi Rusijos prezidento V. Putin kanceliarijos nurodymą, kad paminklas lie-

tuvių tremtiniais yra nepageidaujamas, pakeitė savo nuomonę ir leidimo statyti negavo. Kaip rašoma Lietuvos spaudoje, ir paminklas tapo "tremtiniu". Lietuvos tremtiniais ir politiniams kaliniams atminti paminklas bus pastatytas Vilniuje šalia Genocido aukų muziejaus ir taps šio muziejaus dalimi.

Argentina

Lietuviška radijo valandėlė "Ecos de Lituania" (Lietuvos aidai) veikia jau 28-erius metus. Jos įsteigėjas ir vedėjas – J.F. Kalvelis. Kiekvieną sekmadienį nuo šeštos iki aštuntos valandos vakaro yra skelbiamos lietuviškos žinios, pasakojama apie Lietuvos istoriją, girdimos lietuviškos dainos, informuojama apie Argentinos bei Pietų Amerikos lietuvių bendruomeninę veiklą. Pateikiamos sporto žinios, kalbama apie lietuviškas tradicijas bei papročius. Praėjusieji metai buvo labai svarbūs lietuviškai radijo valandėlei. Gauta daug apdovanojimų iš visur. Pvz. praėjusių metų spalio mėnesį Mar del Platose mieste buvo įteikta "Aukso švyturio" (Faro de Oro) premija už geriausią Argentinios radijo programą kitataučių bendruomenių kategorijoje.

Australija

A.a. Vladas Mikelaitys, 80 metų amžiaus, mirė birželio 14 d. Hobart mieste. Velionis gimė 1925 m. liepos 12 d. Šunkarių kaime, Šakių apskr. 1944 m. vokiečių buvo pagautas ir išvarytas apšakasti prie Karaliaučiaus. Po karo V. Mikelaitys apsigyveno Oldenburgo mieste, Whenen pabėgėlių stovykloje. 1947 m. su pirmuoju transportu išvažiavo į Australiją. Darbavosi "Boger Newsprint Mills" bendrovėje iki išėjimo į pensiją. V. Mikelaitys buvo veiklus lietuvių bendruomenės narys, vienu metu buvo LB apylinkės pirmininkas. Taipgi dalyvavo sporto klubo "Perkūnas" komitete, kuris 1973 m. surengė sporto šventę Hobart mieste. Velionis labai mėgo gamtą ir kaimo gyvenimą. Laisvalaikiu upėse meškeriojo, rūkė ungurius, medžiojo laukinius triušius, mielai darbavosi savo darže. Palaidotas Cornelian kapinėse Hobart mieste. Jo liūdi žmona Katerina, dukterys Ona ir Marytė bei keturi vaikaičiai ir vietinė lietuvių bendruomenė.

Gudija

Kun. Leonas Nestiukas, Gervėčių parapijos klebonas, sveikindamas atvykusius į Šv. Trejybės atlaidus, išreiškė padėką už rėmimą Gudijos lietuvių mėnraščio *Lietuvių godos* tardamas: "Šia proga noriu padėkoti Lietuvių katalikų religinei šalpai, Kanados lietuvių fondui, Tautos fondui, Kanados lietuvių katalikų centrai, Tautos fondui Kanadoje, Švenčionių raj. savivaldybei, dešimtims kitų geradarių, kurių dėka jau tryliktus metus mūsų parapijiečius lydi mėnraštis *Lietuvių godos*". **J.A.**

Dailės konkursas

Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio premijos

LAIMA KRIVECKIENĖ

Gera žinia menininkams kuriantiems ir gyvenantiems už Lietuvos ribų – Čiurlionio galerija, Inc., (Art Gallery or Ciurlionis, Inc., pirm. L. Maskaliūnas), Lemonte, Lietuvos dailės muziejus (dir. R. Budrys) Lietuvoje ir Lietuvių dailės muziejus (dir. D. Šlenienė) Lemonte rengia dailininkų – Miko J. Šileikio (1893-1987) ir Teofilio Petraičio (1896-1978) skirtų premijų už dailės kūrinius konkursą tema *Išėjimo kelias*.

Konkursas skelbiamas tapybos, skulptūros, akvarelės ir grafikos kūriniams. Jame gali dalyvauti dailininkai bent trejus metus gyvenę ir kūrę ne Lietuvoje. Trys dail. M.J. Šileikio premijos skiriamos už tapybos ar skulptūros darbus ir trys T. Petraičio už akvarelės ar grafikos darbus.

Viso pasaulio lietuviams yra puiki galimybė dalyvauti grupinėje *Išėjimo kelias* parodoje, kurios iškilmingas atidarymas ir premijų įteikimas įvyks 2006 m. lapkričio 5 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Dailininkai, norintys dalyvauti konkurse, iki rugsėjo 25 d. (pirmadienio), turi savo lėšomis pristatyti 1-3 kūrinius, biografiją bei geros kokybės darbų nuotraukas – bus leidžiamas parodos konkurso katalogas. Darbai turi būti tinkamai paruošti parodai: tapybos darbai – įrėminti, grafikos ir akvarelės – pasportuoti, įstiklinti, įrėminti. Vertinimo komisija, įvertinusi temos originalų plėtojimą, darbų meninę įtaigą ir atlikimo kokybę, išrenka geriausius ir konkurso nugalėtojams paskiria dvi pirmąsias (500

dol.), dvi antrąsias (300 dol.) ir dvi trečiąsias (200 dol.) premijas.

2004 m. balandžio mėn. Čiurlionio galerijos valdybos posėdyje nauja valdyba pasiskirstė pareigomis: inž. Leonas Maskaliūnas – pirm., Vytenis Kirvelaitis, CPA – sekretorius/iždininkas, narė dail. Magdalena Stankūnienė.

Ši valdyba 2004 m. lapkričio mėn. Lemonte ir Lietuvos dailės muziejus Vilniuje pasirašė bendradarbiavimo sutartį numatančią 2005-2009 m. bendrai organizuoti dail. Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio skirtų premijų už dailės kūrinius konkursus. Konkursas pakaitomis kas antri metai bus rengiamas Lietuvoje (2005, 2007, 2009) ir Lietuvių dailės muziejuje Lemonte (2006, 2008). Pirmoji *Lietuvos kelias*

Parodos rengimo komitetas. Iš kairės: Dalia Šlenienė, Leonas Maskaliūnas, dail. Magdalena Stankūnienė, Vytenis Kirvelaitis

konkurso paroda įvyko 2005 m. birželio 14 – rugpjūčio 14 d.d. Lietuvos dailės muziejaus Radvilų rūmuose, Vilniuje.

Dailininkai noriai dalyvavo konkurse ir Valstybės dienos išvakarėse, 2005 m. liepos 5 d. buvo paskelbti ir premijomis įvertintų kūrėjų vardai. Miko J. Šileikio premijos laureatai:

Jonas Daniliauskas – I premija (\$500), Audronė Petrašiūnaitė – II premija (\$300), Pranas Griušys – III premija (\$200); Teofilio Petraičio premijos laureatai: Emilija Talockienė – I premija (\$500), Romualdas Carna – II premija (\$300), Valerija Vija Tarabildienė – III premija (\$200).

Rugpjūtis palydi vasarą

RASA NORKUTĖ

Pamažu trumpėja dienos, vėsta orai. Rugpjūčio penkioliką dieną sutrumpėja 3 valandomis ir 39 minutėmis. Pirmosios rugpjūčio dienos kartais prilgsta karštom liepos dienom. Paskutinę dekadą temperatūra nukrinta iki 14-15°C. Naktys atvėsta net iki 1-3°C. Gali rugpjūčio pabaigoje atvėsti ir iki 3-6°C. Tik Lietuvos pajūryje rugpjūtis dažnai būna šiltas, kaip ir liepą, o naktys, veikiamos įšilusios jūros, būna dar šiltesnės.

Atmetę politinę įtampą, nepriteklus ir visas kitas bėdas, pasižvalgykime po gamtos grožybes. Dienos bėga rudeniop. Kai išsigiedrija dangus, jis būna labai labai mėlynas. Laukų ramybė. Mėlynuoja šilų gojai, gelsvėja beržynai. Tarsi ežerai išsilieja – pražysta viržiai. Virš atžėlusio atolo ir pievų klojasi ryto rūkas ir gausiom rasom palieja žolę. Dar vis anksti keliasi rytai ir dienos vis tokios giedrios, nusagstytos baltais debesėliais beribiuose dangaus takuose. Tarsi mūsų mintys, užnešamos mūsų rūpesčių.

Pasvajokime nors ir ne pavasarinėm svajom, kai veržias pavasario upeliai, siaučia žiedų pūgos. Dabar rimties ir susikaupimo dienos: sunkūs vaisiai lenkia obelių šakas. Geltonosios slyvos, sugėrusios visą vasaros aukšą...

Suraskime valandą laiko ir pasigrožėkime viržių žiedynais. Jų rasime sausose daubose, ant smėlio kalnelių, kirtimų lyglaukiuose, retesniuose jaunuose

miškuose. Įsiklausykime, kaip lengvame, šiltame rugpjūčio vėjyje gaudžia, dūzgia bitės – bus sveiko, kvėpiančio medaus.

Rugpjūtyje prasideda ir grybų metas. Išdidūs baravykai, puošnūs raudonviršiai, saulėn išėję pasišildyti – pilkšvi, juosvi, geltonviršiai saulės pabarstyti, rasų nuprausti...

Ruduo vis tiek negreit, nesuskubs, nes pušynų retumoje nesurinktos bruknės, pabirusios po raustančius šilus. Linksmynasi žalieji mūsų laukų muzikantai žiogai. Pasiklausykime jų nuostabių smuikelių melodijų. Jie dar ilgai gros šiltomis rugpjūčio naktimis, kol rytmečiai nušalnuos. Vakaraus nuošalesnėse sodų vietose ar pamiškių samanose išvysime mažus, jaukius žiburėlius. Tai jonvabalių patinėliai atskrenda aplankyti savo švytinčių neskraidančių patelių.

Pievos, rugienojai pilni vabzdžių. Nepamirškime pasigrožėti skraidančiais margaspalviais drugeliais dilgėnukais. Jie įskrisdami pas mus pro langą pranašauja lietų.

Rugpjūtį būriuojasi tolimon kelionėn į šiltus kraštus paukščiai. Kregždės ir varnėnai renkasi į didelius būrius. Išskrido čiurliai. Paskui juos išplasnos senosios gegutės, vėliau jų vaikai su jaunaisiais gandrais patrauks į tolimes pabaus.

Rugpjūčio pabaigoj nuraus šermukšniai, išsirps gervuogės, šaltėkšniai – papietaus išskirdami varnėnai. Voverės ruošiasi didžiajam riešutavimui. Jei turite

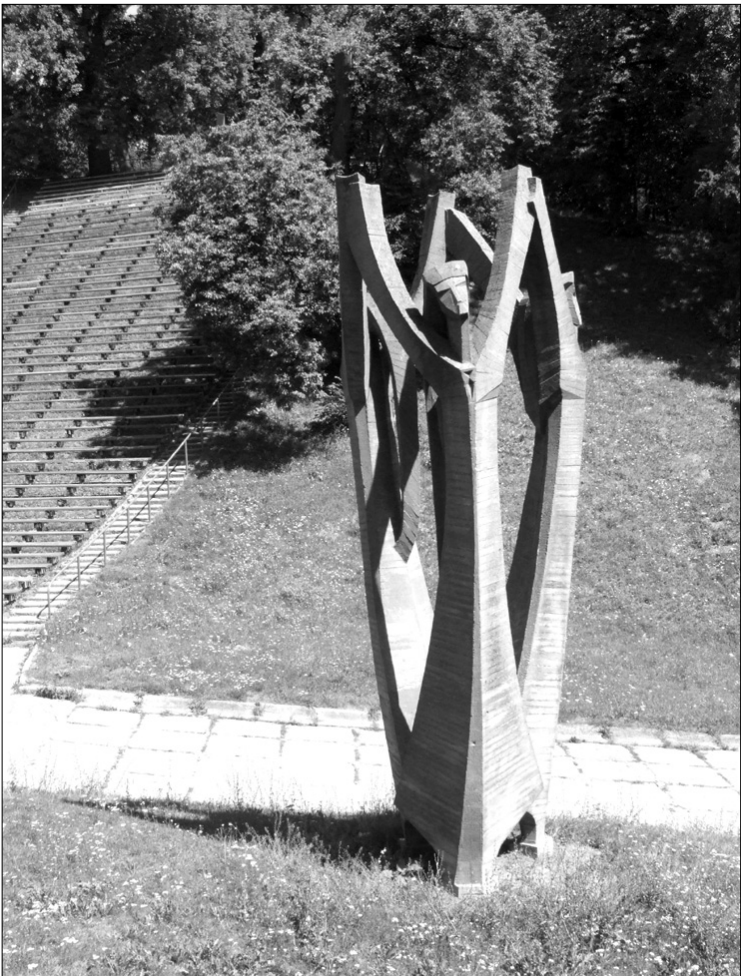
sodus ar ruošiatės puošti pakeles, jau dabar sodinkite spygliuočius, išskyrus tujas ir kadugius.

Laukinės antys ir kiti vandens paukščiai išaugino vaikus. Prasideda medžioklė. Nebūkite abejingi gamtai: jei medžiosite patys, nešaudykite kur pakliuvo – kiekvienas gyvas sutvėrimas, net ir mažas vabaliukas ar vos matoma skruzdėlytė, nori gyventi. Sužeistas, kaip ir žmogus, kenčia skausmą, kol numiršta. Įspėkite brakonierius.

Miškas – mūsų žaliasis turtas, mūsų sveikata. Būkite atsargūs su ugnimi, nenumeskite neužgesintos nuorūkos, ieškodami miško gėrybių. Eidami veskitės ir vaikus – mokykite juos mylėti gamtą, užsirašinėti įdomesnius gamtos reiškinius. Pavyzdžiui, rugpjūtį pakartotinai pražydusius augalus. Reikėtų žinoti, kad sausėkliai augalai išbarsto būsimą derlių, kai krinta vaisiai, arba tuopos skraidant kibiemis “pūkams”. Uogautojai žino, kad uogos prisirpsta tada, kai nebelieka kekėje sveikų neišsirpusių uogų. Lapų kritimo pradžia laikoma tada, kai pagelsta stebimame plote apie dešimtadalį tos rūšies medžių. Arba papurtykime lengvą šakelę – nukris keli lapai. Tai ir bus lapų kritimo pradžia.

Jau pajutome, kad trumpėja dienos, tamsėja žvaigždynai. Keičiasi žvaigždžių spindėjimo paralelė. Šviesiame rugpjūčio danguje sunkiau įžiūrėti Mažuosius grįžulo ratus, Paukščių taką. Dar galime pasigrožėti Zodiako žvaigždynais, Merkurijumi, Jupiteriu, ypač vakarais. Ir mėnulis, mūsų nuolatinis palydovas, antros dekados pabaigoje bus apvalus, apvalus.

Dar rugpjūtis. Tad pasiklausykime žiogelių smuikų, grojančių išeinančiai vasarai.

Grakšti Dalios Palukaitienės skulptūra Kauno Ažuolyne patinka dalyvius, atvykstančius į dainų šventę Ntr. S. Sajauskos

Vilniaus dainininkai Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

Vilniaus jėzuitų gimnazijos choras buvo vienas iš dviejų Lietuvos muzikinių kolektyvų, kurie dalyvavo Čikagoje liepos 2 d. vykusioje 8-ojoje Dainų šventėje. Jis pasirodė ne tik šios šventės programoje, bet dainavo ir kitose salėse, buvo nuvykęs net į Mičigano valstiją. Klaipėdos muzikos centro mišrus choras “Aukuras” surengė tik vieną koncertą (Grace Episcopal šventovėje, Oak Park, IL, birželio 30 d.), o jaunieji vilniečiai savo koncertinę programą pradėjo birželio 29 d. ir baigė tik liepos 7-ąją.

Pirmasis koncertas buvo surengtas Jaunimo centre Čikagoje. Kitą rytą jaunieji dainos entuziastai giedojo šv. Mišiose Pal. J. Matulaičio misijos koplyčioje Lemonte. Sekmadienio rytą jie giedojo Dainų šventės pamaldose “Sheraton Chicago” viešbutyje, o prieš pietus dar suspėjo dalyvauti Holy Name katedroje Čikagoje. Po pietų tuoj pat skubėjo į UIC paviljoną, kur vyko Dainų šventės programa. Po to jie išvyko į Dainavos stovyklavietę, Manchester, MI, – koncertavo ten stovyklaujantiems ateitininkams.

Pakeliui į šią stovyklą choro vadovas Leonidas Abarius ir jaunieji choristai padarė staigmeną žinomam chorvedžiui, kompozitoriui Faustui Stroliai – sustojo jo sodyboje Oak Forest, IL. Čia svečiai iš Vilniaus apdovanojo čikagietį tautiniu audiniu ir garso įrašais. Tada visi, sustoję prie F. Stroliaus namų, padainavo dvi jo kompozicijas. Šiuo netikėtu mostu buvo įvertintas didelis F. Stroliaus įnašas plėtojant lietuvišką muziką išeivijoje.

Reikia paminėti ir Jėzuitų gimnazijos choro pasirodymus Dievo Apvaizdos lietuvių šventovėje Southfield, MI, ir latvių “Garezers” gimnazijos stovyklautojams Three Rivers, MI. Jaunieji dainininkai atgal į Vilnių išskrido penktadienį, liepos 7 d., bet prieš tai dar surengė atsisveikinimo koncertą Tėvų jėzuitų koplyčioje prie Jaunimo centro Čikagoje.

Iš viso šioje išvykoje dalyvavo 38 žmonės, daugiausia jaunieji choristai, kurie Čikagą ir Ameriką matė pirmą kartą. Šie jų pasirodymai buvo nemokami ir vadinosi padėkos koncertais. Dėkota Jėzuitų gimnazijos aukotojams ir šios išvykos rėmėjams, kurių dėka buvo suteikta galimybė jauniesiems choristams atvykti į JAV ir čia pasirodyti. Vilniečiai buvo labai patenkinti šia kelione. Tik gailėjosi, kad ji buvo trumpa. Tačiau ir per ribotą laiką jie nemažai pamatė. Iš arti galėjo pajusti Amerikos kraštą, apie kurį anksčiau tik knygose skaitė ar iš kitų žmonių pasakojimų šį tą žinojo.

“Dabar, sugrįžę į namus, mes patys apie Ameriką kitiems pasakosime”, – sakė keli iš užkalbintų gimnazistų. Beje, į Dainų šventę buvo atvykęs ir Lietuvos bei Latvijos jėzuitų provincijolas Aldonas Gudaitis. Tačiau jis į Vilnių sugrįžo keliomis dienomis anksčiau nei jėzuitų gimnazijos grupė. Sužinojome, kad Vilniuje tikinčiųjų pastangos dėl jėzuitų kunigo Antano Saulaičio, SJ, palikimo Lietuvoje nepakeitė jėzuitų vadovybės sprendimo – kun. Antaną netrukus matysime Čikagoje ir Lemonte.

Lietuvių sala Gudijoje

Baltoji Petrikų kaimo metraštininkė

Antrasis laiškas: susitikimas su Astravo rajono Gervėčių parapijos Petrikų kaimo lietuve Marija Mažeikiene

BERNARDAS ŠAKNYS

Tai ypatingai jautrios sielos moteris. Dainininkė, audėja, poetė, žurnalistė. Malonu gauti jos laišką: puiki rašysena, mintis aiški, žodis vaizdingas. Ir kiekviename pasakojime ji labai savita. *Lietuvių godų* skaitytojai labai laukia jos rašinių. Tuose rašiniuose tolimos praeities aidai, dabartiniai įvykiai, pasakojimai apie žmones.

Kitaip nepavadinsi šios visada gerai nusiteikusios moters kaip baltąją metraštininkę, sugėbančią džiaugtis ir labai giliai pergyventi kito skausmą. Mariją Mažeikienę myli ne tik Petrikų kaimo, bet ir visi Gervėčių parapijos lietuviai. Ji dainuoja chore, dalyvauja visuomeninėje veikloje, visur ir visada gina lietuvių ir Lietuvos garbę. Jai Lietuva – motina, o Gervėčių kraštas – gimtinė, kuriai meilę išsakė savo eilėraščiuose:

*Čia žaliausios pievos, Manoji gimtinė –
Dangus kaip žibutės, Tai Gervėčių žemė,
Dzūkiškos dainelės, Kur jau daugel amžių
Kaip rauda gegutės. Lietuviai gyvena.*

Kokius mokslus baigė Marija? Išgirstu jos skausmu atastą pasakojimą. M. Mažeikienė: “Kad žinotumėt, kaip norėjau mokytis! Bet likimas mums, Lenkijos okupuoto Gervėčių krašto lietuviams, buvo labai nepalankus. Tik vienerius metus mokiausi Girių lietuviškoje mokykloje. Mus mokė panelė Veronika Lileikaitė. Tačiau lenkų valdžia mokyklą uždarė ir įsteigė lenkišką. Labai negraži, tolima ir sunkiai suprantama mums buvo lenkų kalba. Nemėgom jos ir vakarais bėgdavome į skaityklą pasimokyti lietuviškų eilėraščių, pasiklausyti pasakų, kurias mums skaitė skaityklos vedėjas Valentinas Krečius, kilęs nuo Dieveniškių. Būdavo vakare ateina lenkų mokytojas, surašo visus, kurie lanko lietuvišką skaityklą. O kitą dieną, atėjus mums į mokyklą, paklupdo visai valandai ant kelių ir sumažina elgesio pažymį. Bet tai mūsų neatbaidė. Lankėm skaityklą, prenumeravom lietuvišką laikraštį *Aušrelė*, o lenkų kalbos dar labiau nemėgome. Mokytojas, nemokėdamas lietuvių kalbos, nieko mūsų neišmokė, o lietuviškai patys lavinomės, skaitėme ir rašėme...”

1930 metais Lenkijos okupantai uždarė visas lietuviškas mokyklas. Tik 1941 metais vaikai galėjo lankyti lietuvišką mokyklą, kurioje mokytoju dirbo Julius Valeika. “Julius Valeika buvo ne tik vaikų mokytojas, bet ir jaunimo auklėtojas. Girių kaimo lietuviai Tamošius Petrikas padėdavo mokytojui ruošti spektaklius. Tamošius buvo apdovanotas įvairiais talentais. Jis mėgo dainuoti, dainų mokė ir jaunimą. Jo dėka 1928 m. Girių kaime įsteigtas Šv. Kazimiero draugijos skyrius”, – prisimena Marija Mažeikienė.

Daug svajonių puoselėja Petrikų kaimo gy-

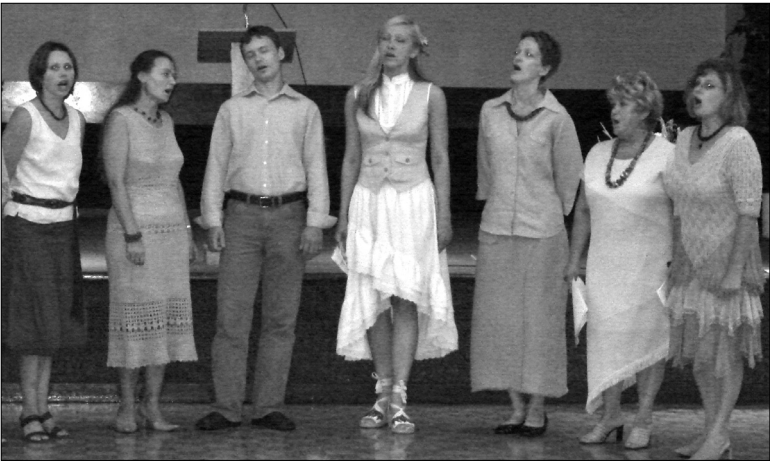
Petrikų kaimo gyventoja Marija Mažeikienė
Ntr. B. Šaknio

ventoja. Ji norėtų užrašyti dar neišblėsusius praeities įspūdžius, o taip pat savų žvilgsniu pažvelgti į dabartį, paraginti žmones ieškoti vienas kito. Ir padėti vieni kitiems. “Lietuviai lietuviui turi tapti sese, broliu. Ir niekada viens kito neišduokime. Jeigu nebūsime vieningi, kokie buvo mūsų tėvai, neišlikime”, – samprotauja Marija.

Visuose renginiuose – kur jie vyktų Gudijoje ar Lietuvoje – sutiksi Mariją Mažeikienę. Ne vieną – su dukterimi Onute Šermukšniene, aktyvia “Gervėčių klubo” nare. Abiejų skambūs balsai. Abiejų panašus požiūris į Lietuvą, kur, jų nuomone, Gervėčių krašto pastogė. Onutė gyvena ir dirba Vilniuje, kaip ir šimtai gervėtiškių, nepamiršdami savo gimtinės.

Kas jaudina nūdien Mariją Mažeikienę? – Pergyvenu, kad jauniausioji karta mažai skaito knygų, retai skaito spaudą. Prisimenu, mama kartą davė pinigų vienam pirkiniiui. Aš už tuos pinigus užprenumeravau lietuvišką laikraštį. Kai mama paprašė parodyti pirkinį, prisipažinau. Mama apsiverkė, padėjavusi, kad taip sunkiai tėvo uždirbtus pinigus išleidau. Su baime laukiau tėvo bausmės. Bet tėvas net pagyrė, kad užsisakiau savą, lietuvišką laikraštį. Tai mane labai paveikė, supratau, kad mano tėveliams svarbu ir mano požiūris į kalbą, siekis lavintis”.

Malonu šnekėtis su Marija Mažeikiene, klausytis jos įdomių pasakojimų, liudijimų apie Gervėčių kraštą.

Toronto Lietuvių Namų Folkloro klubo nariai-rės atlieka Žolinės vakaro programą LN salėje š.m. rugpjūčio 13 d. Kairėje su gėlėmis vadovė V. Levandauskienė Ntr. V. Tumosienės

MINIATIŪROS

Artimi...

Tu man parašei ilgą, ilgą laišką. Išsiunčiau Tau atsakymą. Kankina nerimas. Nebepasitikiu pašto paslaugomis, o Tavimi...? Kokybiškos taps pašto paslaugos, trumpės laiškai... O gal ir trumpės mūsų mintys?

Kaip dažnai žmonės vieni kitus supranta be žodžių, kaip dažnai jaučia per atstumą... Kartais jie labai toli vienas nuo kito, bet tokie artimi...

Dilema

Pasaulio išmintis guli knygose, o knygų didžiulės krūvos... Kas žino, ko daugiau: išminties ar knygų?

Skriauda

Svyruoklio beržo lapas šoka svajingą valsą. Jo širdyje skamba graudi daina apie pavėlavusią vasarą. Bus ruduo... Kas kompensuos pavėlavusio džiaugsmo išlaidas? Iškelusi galvą ateina Sąžinė...

Reda Kiselytė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Taikomosios dailės muziejuje Vilniuje atidaryta paroda Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio (DLK) ir Lenkijos karaliaus (LK) Aleksandro 500 mirties sukakčiai paminėti. Prie parodos rengimo prisidėjo visa eilė Lietuvos institucijų, o ikonografinės medžiagos pateikė ir Lenkijos, D. Britanijos, Vokietijos, Austrijos, Prancūzijos archyvai, muziejai bei bibliotekos. Paroda tęsis iki 2007 m. liepos 1 dienos. DLK-čių Gedimino, Kęstučio, Algirdo ir ypač Vytauto Didžiojo šlovės šešėliais pridengti vėlesni valdovai tapo lyg ir užmiršti Lietuvos istorijoje, tačiau ir jų nuopelnai paminėtini. Aleksandras, Gedimainaičių-Jogailaičių (priklauso kaip žiūri iš lietuviškos ar tarptautinės istorijos taško) dinastijos atstovas, buvo DLK ir LK Jogailos vaikaitis, DLK ir LK Kazimiero sūnus. Trys jo broliai buvo karaliai – Vladislovas II Čekijos (1471-1516) ir Vengrijos (1490-1516), Jonas Albertas Lenkijos (1492-1501) ir Zigmantas Senasis Lenkijos ir DLK (1506-1548) – ketvirtas, Fridrikas, kardinolas ir jauniausias Kazimieras paskelbtas katalikų šventuoju. Penkios jo seserys ištekėjo už Europos kunigaikščių: Jadvyga už Bavarijos, Zofija už Brandenburgo, Ona už Pamario, Barbara už Saksonijos ir Elzbieta už Legnicos kunigaikščio.

Mirus DLK ir LK Kazimierui, 1492 m. liepos 20 d. Vilniuje susirinkę Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (LDK) bajorai ir diduomenė išrinko Aleksandrą DLK-čiu. Šis Lietuvos diduomenės suvažiavimas laikomas pirmuoju Lietuvos istorijoje seimu, o Aleksandro valdymas Lietuvos parlamentarizmo pradžia (1492 m. rugpjūčio 6 d. buvo patvirtinta Aleksandro privilegija Lietuvos diduomenei, apribojanti DLK galią). Po 6 dienų Vilniaus vyskupas Albertas Taboras uždėjo jam DLK karūną, vadinamą Gedimino kepure, o Lietuvos maršalka įteikė jam žemiškos valdžios ženklą, tradiciškai vadinamą Vytauto kalaviju. Lenkijos karaliumi tada buvo jo vyresnis brolis Jonas Albertas, o šiuo aktu Lietuva vėl tapo savarankiška valstybė (vedybų sutartyje su lenkų seimūnais Jogaila buvo LDK “prislėjęs” prie Lenkijos kaip savo nuosavybė). Nors 1501 metais Aleksandras, mirus Jonui Albertui, buvo išrinktas ir Lenkijos karaliumi, jis pasiliko gyventi Vilniuje, nes Krokuvoje jautėsi svetimas. Lenkijos katalikiškoji diduomenė nemėgo nei jo, nei jo stačiatikės žmonos Elenos, Maskvos kunigaikščio Ivano III dukters (net nekarūnavo jos Lenkijos karaliene).

Gyvendamas Vilniuje Aleksandras rūpinosi miesto ir kunigaikštystės gerove. Jis reorganizavo valstybės kanceliarijos darbą; diplomatinio susirašinėjimo dokumentai – vokiečių, lotynų, lenkų bei rusėnų kalbomis – buvo susiste-

minti ir įrašyti į atskiras knygas, pradėta nuosekliai formuoti valstybės archyvą, Lietuvos Metriką. Aleksandras reformavo Lietuvos pinigų kalyklą (pirmosios LDK monetos kaltos DLK Vytauto laikais), rėmė miestus, skatino amatus ir prekybą, statė šventoves ir vienuolynus. Jo valdymo metu pastatytas ir gražusis vėlyvosios (vadinamos “liepsnojančia”) gotikos šedevras, Šv. Onos šventovė, o iš miesto gynybinių įsitvirtinimų, statytų jo 1503 m. nurodymu, išliko Aušros Vartai, tapę katalikų pamaldumo centru. DLK Aleksandras perkėlė savo rezidenciją Vilniuje iš aukštutinės (gynybinės) į ištaingesnę žemutinę pilį (valdovo dvaro rūmus). Jis buvo vienintelis DLK ir LK miręs ir palaidotas Vilniuje, arkikatedros mauzoliejyje po jo jaunesnio brolio Šv. Kazimiero koplyčia.

Šiųmetinio Klaipėdos Muzikinio rugpjūčio pajūryje (liepos 4-rugpjūčio 27) programoje vyravo operų/operečių muzika ir baletas. Buvo parodyti pastarųjų dešimties metų muzikinio teatro repertuaro veikalai: Igor Stravinskio *Karalius Edipas*, Piotr Čaikovskio *Pikų dama*, George Bizet *Carmen*, Gioacchino Rossini *Sevilijos kirpėjas*, Giovanni Pergolesi *Tarnaitė ponis*, Johann Strausso *Šikšnosparnis*, Imre Kalmano *Čardašo karalienė*, Lebedevo O. *mielas drauge*, Liepinio melodrama *Paryžiaus katedra* bei teatralizuotas koncertas *Nuo baroko iki roko*, Eduardo Kaniavos ir Teatro žvaigždžių koncertai. Baletu vakaruose žiūrovai galėjo pasigrožėti Jurijaus Smorigino sukurtu baletu *Carmen* ir jo paties vadovaujamo Vilniaus baletu šokio spektakliu *Sulamita, Spengla-U-la*.

“Sevilijos kirpėjas”, festivalyje pastatytas Klaipėdos universiteto pajėgomis, rodo, kad netrukus muzikinio teatro grupę papildys Klaipėdoje išugdyti talentai; *Tarnaitė ponis* parengė dirigentas Dmitrijus Zlotnikas, režisierius Ramūnas Kaubrys ir dailininkė Marija Benetytė. Tai buvo teatro išipareigojimas Vakarų Lietuvai – ši spektaklį ketinama vėliau parodyti Telšių, Tauragės ir Klaipėdos apskrityse. Festivaliui artėjant prie pabaigos skambėjo teatro chormeisterio ir kompozitoriaus Vladimiro Konstantinovo debiutas su *Requiem Reborn* premjera, kurią sekė *Gražiausi Wagnerio operų puslapiai*, atliekami Ilmaro Harijo Lapinio diriguojamo Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro orkestro ir teatro solistų Valerijos Balsytės, Svetlanos Konstantinovos, Dalios Kužmarskytės, Artūro Kozlovskio ir jaunojo Igorio Bakano.

* * *

Pastaba: “rusėnai” – tai buvę Kievo Rusios slava, atsidūrę LDK teritorijoje ir nenorėję glaudžiai bendrauti su maskviškiais slavais. **G.K.**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 70 milijonų dolerių

MOKA UŽ: 90-179 d. term. ind.2.35% 180-364 d. term. ind.2.60% 1 metų term. indėlius3.20% 2 metų term. indėlius3.35% 3 metų term. indėlius3.40% 4 metų term. indėlius3.45% 5 metų term. indėlius3.55% 1 metų "cashable" GIC3.25% 1 metų GIC-met. palūk.4.00% 2 metų GIC-met. palūk.4.00% 3 metų GIC-met. palūk.4.10% 4 metų GIC-met. palūk.4.20% 5 metų GIC-met. palūk.4.25% RRSP, RRIF "Variable"2.50% RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. .4.10% RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. .4.20% RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. .4.30% RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. .4.40% RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. .4.50% Taupomąją sąskaitą iki1.00% Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.00% Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.4.25%	IMA UŽ: Asmenines paskolas nuo7.00% Sutarties paskolas nuo7.00% Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu 1 metų5.35% 2 metų5.50% 3 metų5.75% 4 metų5.80% 5 metų5.95% Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų ...6.00% Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas
---	--

KELIAUJANT Į EUROPA NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS "INTERAC-PLUS" KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

	GIC	RRSP/RRIF
1 METŲ	4.00%	4.10%
2 METŲ	4.00%	4.20%
3 METŲ	4.10%	4.30%
4 METŲ	4.20%	4.40%
5 METŲ	4.25%	4.50%

VIENŲ METŲ GIC JAV VALIUTA
4.25%

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

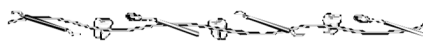
905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Suaugusiųjų švietimas

ANTANINA
URMANAVIČIENĖ

Balandžio 28-ąją dieną Vilniuje, Lietuvos valstybinės UNESCO agentūros salėje įvyko Lietuvos suaugusiųjų švietimo sąjungos surengtas susitikimas su tarptautinio projekto *Suaugusiųjų švietimo savaitės tinklas Europoje* dalyviais. Į renginį atvyko įvairių šalių atstovai. (Jų daugumą sudarė moterys). Susitikimo dalyvius renginio įžangoj sveikino Dalia Cymbaliuk LLSSA generalinė sekretorė ir tarptautinio projekto dalyvė Vilija Lukošūnienė. Apie tarptautinio projekto *Suaugusiųjų švietimo savaitės tinklas Europoje* išsamias žinias pateikė Bettina Bochynet, projekto koordinatore, UNESCO Švietimo institutas.

Pranešėja pažymėjo, kad suaugusiųjų švietimo plėtra įsitvirtinusi 25-iose Europos šalyse. Įsteigtas suaugusiųjų švietimo tinklas tarptautiniu mastu. Ne visos šalys priklauso šiam tikslui. Dalyvavimas suaugusiųjų švietimo tinkle turi daug privalumų, pvz. biudžetą formuojant ir skiriant lėšas suaugusiųjų švietimo reikalams remti. 2004 m. Anglijoje vyko tarptautinis suaugusiųjų besimokančiųjų forumas, į kurį buvo pakviesti ir tinklo dalyviai. Forumų rengimas prasidėjo Anglijoje. Apie suaugusiųjų švietimo savaitę rengimą Lietuvoje, tapusį jau tradicija, kalbėjo suaugusiųjų švietimo savaitės koordinatore, tarptautinio projekto dalyvė Vilija Lukošūnienė. Ji apžvelgė Lietuvos suaugusiųjų švietimo sąjungos (LSŠS) sumanytus ir organizuotus suaugusiųjų švietimo savaitės tikslus.

Pirmoji, 2000-aisiais vykusio savaitė, buvo skirta bendriesiems suaugusiųjų švietimo reikalams. 2001-aisiais vyko antroji – skirta kalbų metams Europoje. Savaitės programoms

Alytaus raj. susitikimo atstovės. Iš dešinės: Makniūnų pagr. m. los direktorė Elena Ramanauskienė, mokytojos – Genovaitė Vančevičienė, Nijolija Senutienė, Aušra Kelmelinė

pasibaigus, prieita išvadų, kad kalbų mokėjimas – tai raktas į kitų kultūrų pažinimą, tai perspektyvos geresnėms įsidarbinimo galimybėms Europoje ir visame pasaulyje. 2002 m. Lietuvoje vyko suaugusiųjų švietimo savaitė *Švietimas prieš socialinę atskirtį*. LSŠS stengėsi atkreipti visuomenės, darbdavių, socialinių partnerių ir politikų dėmesį į švietimą, kaip galimybę mažinti socialinę atskirtį. Šios savaitės aidą išgirdo bedarbiai, kaliniai, neįgalieji.

2003 m. LSŠS nutarė ketvirtąją savaitę pavadinti *Mokymasis arčiau žmogaus*. Poreikis mokytis vis stipriau turi reikštis. Žmogus turi pajusti, kad rengimai, mokymosi būdai, formos, priemonės jam skirtos. Žmogus turėtų pajusti, jog mokytis gali būti malonu, o šiandieną mokymasis – neišvengiamas dalykas.

2004-aisiais Lietuva tapo Europos sąjungos nare, o Lietuvos žmonės – Europos sąjungos piliečiais. LSŠS priėmusi išvadą, kad tolerancija yra labai svarbi sąlyga. Žmogaus prigimtis, charakterio ypatybės asmeninės nuostatos turi didelę reikšmę būti tolerantiškam sveitimam, kitaip mąstančiam, kal-

bančiam, išpažįstančiam kitą religiją, kitokią pasaulėžiūrą. Todėl šių metų savaitės tema: *Mes europiečiai. Kviečiame mokytis tolerancijos*.

2004-ųjų rugsėjo mėn. vyko Vilniuje plačios apimties konferencija *Pilietinis švietimas ir politinis raštingumas Lietuvoje: kokią valstybę ir visuomenę turėsime?* Daug kartų buvo pakartota, kad pilietinis bei politinis raštingumas mūsų visuomenėje nepakankamas. Konferencijoje kalbėjusieji, remdamiesi tyrimų duomenimis, tvirtino, kad Lietuvos pilietis – pasyvus gyvenimo stebėtojas. Suaugusiųjų švietimo apklausos rodo, kad suaugusiųjų švietimas turi teigiamą poveikį žmogaus pilietiniam ir politiniam raštingumui. LSŠS 2005 metų suaugusiųjų švietimo 6-ąją savaitę pavadino *Pilietiškas praktiškai*.

Suaugusiųjų švietimo savaitės rengimu, gerą darbo patirtimi, partneryste su valstybinėmis institucijomis, su NVO, žiniasklaida dalijosi dalyviai šio tarptautinio projekto *Suaugusiųjų švietimo savaitės tinklas Europoje*.

Nukelta į 11-tą psl.

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303
195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

SKAITYTOJAI PASISAKO

DĖKOJU

Nuoširdžiai dėkoju Jums už atspausdintą Atvirą laišką visuomenei apie Dievo tarnaitės Barboros Umiastauskaitės Žagarienės beatifikacijos bylą. Linkiu gausios Dangiškosios Motinos Marijos palaimos ir globos Jūsų ateities veikloje. Maldos vienybėje – **Eugenijus Bartulis**, Šiaulių vyskupas

KRIZĖ VALSTYBĖJE

Kiekvieną dieną iš Lietuvos oro uostų kyla pilni lėktuvai emigruojančių lietuvių į užsienius, kad išgyventų... O tai reiškia didelę krizę, esančią valstybėje! O šalies prezidentas po pusantros kadencijos valdymo sugeba tik tiek pastebėti – kad dar neįmoko kaip vaikas kumštuku į stalą trinktelti...

Premjeras, vietoj rimtų ir konkrečių sprendimų spręsti valstybės problemas pateikimo ir inicijavimo, tarsi iš pyktutės pučia suktą ir lengvai išsisklaidantį dūmą – kur pagal jį, užtenka seime su keliom jau seniai nuo realybės atitrūkusiom partijom pasiderėti ir... rimtesnių problemų nėra. Seimo pirmininku tapęs asmuo partijos, kuri net rinkimuose nedalyvavo... Ne valstybė, o kažoks Europos užkampis (antra Gudija), kuriame įsigali feodalinis-sovietinis-politrukinis valdymas.

Valdas Samonis, PhD, CPC, Toronto, ON

PADĖKA

MIELI LIETUVOS KANKINIŲ ŠVENTOVĖS GERADARIAI,

Širdingai dėkoju už bendrą Jūsų \$3,800 auką Švč. M. Marijos šventovei Šiluvoje, kurią gavome per pas Jus viešėjusį prelatą V.S. Vaičiūną.

Šiai nuostabiai stebuklais garsėjančiai šventovei visi norime suteikti deramą dėmesį ir atitaisyti okupacijos metais darytą skurdinimą. 2008 metais švęsime Dievo Motinos apsišvišimo Šiluvoje 400 metų jubiliejų. Noriu pasidalinti džiaugsmu, kad jau pradėjome pasiruošimo šiai sukaččiai darbui: remontuojame Apsireiškimo koplyčią, nuo bazilikos iki Apsireiškimo koplyčios darome aikštę, kurioje bus įrengtos Šv. Rožinio slėpinių stotelės. Drauge su materialiniu pasiruošimu Šiluvos Jono

Pauliaus II namuose vykdome sielovadinio pasiruošimo renginius, kurie organizuojami kiekvieno mėnesio 13-tą dieną. Yra atidarytas šio jubiliejaus fondas ir tikintieji noriai paremia įvairias iniciatyvas. Jūsų dovanota auka taip pat ženkliai prisideda prie Šiluvos šventovės atnaujinimo projekto.

Nuoširdžiai kviečiu atvykti į jubiliejinius 2008 metų Šiluvos atlaides, kurie vyks rugsėjo 8-16 dienomis. Jeigu turėsite galimybių šiai piligrimystei, prašau praneškite iš anksto, padėsime kuo galėsime. Daugiau informacijos apie pasiruošimą jubiliejui ir Šiluvos šventovės atgaivinimą galite rasti internete, adresu: <http://www.siluva.lt>

Dar kartą Jums dėkoju ir prašau Viešpaties, kad už dosnumą atlygintų Jums savo Malonės dovanomis.

Sigitas Tamkevičius, S.J.

Kauno arkivyskupas metropolitas,
Kaunas, 2006 m. liepos 3 d.

July 18, 2006

Monsignor Edmond J. Putrimas

Lithuanian Bishops' Conference Delegate

1 Resurrection Road, TORONTO, ON M9A 5G1

Dear Monsignor Putrimas,

Thank you for your letter of May 8th in which you express your concern about Our Lady of Siluva Parish in London which is a centre for the Lithuanian Community to express their traditions and celebrate Mass in the Lithuanian language.

Our diocese is indebted to this parish and we are grateful for the service it has given the Lithuanian Catholic Community. The change in status of Our Lady of Siluva from "Parish" to "Catholic Community" is a statement of our continuing commitment to offer Sunday Mass in Lithuanian for the members of this community. I am very grateful to Father Kaknevičius and pray for his good health.

With gratitude for your support and prayers, I remain,

Fraternally yours in Christ,
Most Rev. Ronald P. Fabbro, C.S.B.,
Bishop of London

Suaugusiųjų...

Atkelta iš 10-to psl.

Šiame renginy dalyvavo ir Alytaus rajono suaugusiųjų švietimo savičių dalyvės: Makniūnų pagrindinės mokyklos direktorė Elena Ramanauskienė, mokytojos – Aušra Kelmelienė, Genovaitė Vancevičienė, Nijolija Senutienė, šių eilučių autorė.

E. Ramanauskienė pasidalijo patirtimi apie Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centro organizuojamas suaugusiųjų švietimo savaites. Jų metu buvo taikomos įvairios priemonės: plenerai, parodos, atvirų durų dienos, konkursai, išvykos, projektai, paskaitos, seminarai, susitikimai. Išvykoje į Punska – savaitę *Pilietiškumas praktiškai*. Už ilgo balto stalo susodino bendrai pamokai Lietuvos ir Punsko lietuvių. Vyko renginiai Alytaus kraštotyros muziejuje ir kitur.

RE/MAX
Realty Specialists Inc.®
Independently Owned and Operated

Birutė (Betty) Bartusevičius
Sales Representative

2691 Credit Valley Rd., Suite 101
Mississauga, Ontario L5M 7A1
Fax: 905-828-2829

Bus: **905-828-3434** Cell: **416-427-1875**

ORTODONTAS
(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

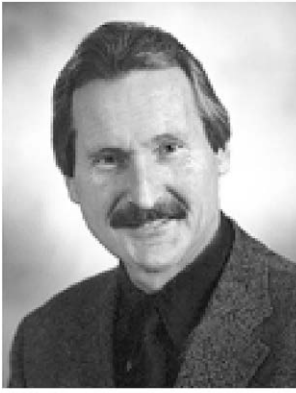
Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"

PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 145 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

1.00% Taupomoji sąskaita iki 1.40% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.25% už 30-89 d. term. indėlius
2.35% už 90-179 d. term. indėlius
2.45% už 180-269 d. term. ind.
2.60% už 270-364 d. term. ind.
3.20% už 1 m. term. indėlius
3.35% už 2 m. term. indėlius
3.40% už 3 m. term. indėlius
3.45% už 4 m. term. indėlius
3.55% už 5 m. term. indėlius
3.30% 1 m. "Cashable" GIC (min. \$75,000)
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.00% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% RRSP & RRIF (variable)
4.10% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.20% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.30% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.40% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.50% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.00% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:

už asmenines paskolas nuo7.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų5.40%
2 metų5.65%
3 metų5.80%
4 metų5.75%
5 metų6.10%
- su keičiamu nuosimčiu6.00%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES) KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS

Pirmadi., antradi. ir trečiadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtadi. ir penktadi. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktadi. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštadi. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

ISLINGTON & BLOOR 5 kambarių "condo", 24 val. apsauga, balkonas, vaizdas į parką/vakaru, poirtinis parkavimas, perėjimas į požeminę per eilę pastatų po stogu. Paskubėkite, \$259,000.

SKAMBINKITE

TEODORUI

STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416-231-4937

SPORTAS

Žiemos olimpinės žaidynės

Žiemos olimpinės žaidynės Turine, Italijoje, gerai pristato Lietuvos tautinio olimpinio komiteto išleistas puikus leidinys *Žiemos žaidynės pavasarėjančiame Turine*. Tai 64 puslapių, žurnalinio formato knygelė, žodžiais ir vaizdais iškelianti lietuvių sportininkų pasirodymus toje pasaulinio garso sporto šventėje.

Šio leidinio skaitytojas randa nemažą aprašymų apie lietuvių žiemos sporto atstovus, kurie Turine gynė Lietuvos garbę, deja, nesėkmingai. Čia gal tik

Lietuvos šokėjų ant ledo pora M. Drobiazko ir P. Vanagas, nepaisant jų griuvimo, išsaugojo vietą pirmame dešimtuke (buvo septintaisiais). Apie kai kurių Lietuvos sportininkų pasirodymus visai nesinori kalbėti ir kyla klausimas – kodėl tokie sportininkai randa vietą olimpinėje komandoje? Šio leidinio teksto autoriai – Bronius Čekanauskas ir Paulius Jurkevičius, nuotraukos Alfredo Pliadžio. Statistiką parengė Gintaras Nenartavičius. Tiražas 3,000 egz. **Edvardas Šulaitis**

“Anapilio” mergaičių “D” klasės komanda, 2006 metų ŠALFASS varžybų vicečempionės. Pirmoje eilėje iš k.: M. Šlykaitė, R. Aleknevičiūtė, J. Degutytė, J. Azubalytė, D. Vilkelytė; antroje eilėje treneris L. Šlyka ir V. Grigutytė Ntr. P. Vilkelio

Pranešimas

Šių metų lengvosios atletikos varžybos numatomos rugsėjo mėnesio antroje pusėje Klyvlande, OH. Dalyvauti kviečiami vyrai, moterys, jaunimas ir vaikai. Registruotis šiuo adresu: Algirdas Bielskus, 34251 Ridge Rd., Apt. 408, Willoughby, OH, 44094; tel. 440 833-0545; faksas 216 481-6064; el.paštas Vytautas@VPACct.com. Varžybas rengia Klyvlando, OH, LSK “Žaibas”. **ŠALFASS**

Žinios iš Lietuvos

- Japonijoje prasidėjusiame pasaulio krepšinio čempionate C grupės varžybas labai nesėkmingai pradėjo Lietuvos rinktinė. Rungtynėse su Turkijos rinktinė, likus tik 17 sekundžių, rezultatas buvo lygiomis, ir kamuolį turėjo Arvydas Macijauskas. Deja, jis prarado jį, gavo dvi baudas, kurias priešininkai išnaudojo, ir rungtynės pasibaigė 74:76 turkų naudai. Antrame rate su Graikijos rinktinė po atkaklios kovos rungtynės užsibaigė lygiomis, bet po pratęsimo vėl 76:81 nusileido graikams.

- NBA lygos Klyvlando, OH “Cavaliers” klubas padarė mainus su Čikagos “Bulls”. Klyvlando vidurio puolėją Martyną Andriuškevičių išmainė į “Bulls” gynėją E. Basden.

- Šveicarijoje vykusių Tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF) “Aukso lygos” serijos varžybų “Weltklasse” nugalėtoju tapo disko metikas Virgilijus Alekna, diską nusiųdęs 68.51 m. Tai buvo dvidešimtoji iš

eilės Lietuvos disko metiko pergalė tarptautinėse varžybose.

- Pasaulio jaunimo (iki 20 metų) lengvosios atletikos čempionate Kinijoje tarp dvylikos rutulio stūmikų baigmėje aštuntą vietą užėmė Paulius Luožys, 6 kg svorio rutulį nustūmęs 19.24 m.

- Pasaulio galiūnų čempionas Žydrūnas Savickas laimėjo Marijampolėje vykusias tarptautines “Lietuvos Grand Prix 2006” varžybas, surinkęs 74 taškus. Žydrūnas laimėjo: vamzdžių nešimą, rąsto kėlimą, pritūpimus, “lagaminų nešimą” ir estafetę (po 12 taškų kiekviena), buvo trečias “nasčių” rungtyje (10 t.) ir devintas akmenų sukėlime (4 t.). Antroji vieta atiteko Vidui Blekaičiui (66 t.), o trečia – ukrainiečiui I. Pedan (55 t.).

- Olandijoje pasibaigusiose pasaulio jaunių šimtalangių šaškių čempionato merginų varžybose aukso medalį iškovojo Simona Kulakauskaitė. Simona per 9 ratus surinko 14 taškų iš 18 galimų.**V.P.**

Numatomi renginiai

ŠALFASS centro valdybos pranešimu, iki šių metų pabaigos turėtų įvykti šie sportiniai renginiai: **Šiaurės Amerikos lietuvių individualinės ir komandinės golfo pirmenybės** rugsėjo 2-3 d.d. “Royal Ontario Golf” klubo aikštynė, 6378 Trafalgar Rd., Hornby (Milton) ON; **Šiaurės Amerikos baltiečių skrendančių taikinių šaudymo pirmenybės** rugsėjo 9 d. latvių šaudykloje “Berzaine”, netoli Hamiltono, ON; **Šiaurės Amerikos lietuvių** lengvosios at-

letikos pirmenybės rugsėjo 17 d. Klyvlande, OH; **Los Angeles, CA, LSK “Banga”** rengiamos vyru krepšinio varžybos rugsėjo 29-30 d.d., LA Lietuvių dienų metu; **Baltiečių plaukimo pirmenybės** spalio 28 d. Brampton, ON; **Visuotinis ŠALFASS suvažiavimas** lapkričio 18 d. Klyvlando, OH, Lietuvių Namuose, 877 East, 185th St., Cleveland, OH.

Apie kiekvieną renginį sporto klubai informuojami iš anksto platesniais pranešimais. **Inf.**

Amerikiečiai apie lietuvių sportininką

Futbolininkas J. Jurevičius “Sports Illustrated” žurnalo puslapiuose

EDVARDAS ŠULAITIS

Amerikietiškojo futbolo žaidėjas Joe Jurevičius vėl pakliuvo į JAV prestižinio sporto žurnalo *Sports Illustrated* puslapius, kur per ilgametę sporto karjerą, pradedant nuo žaidimo Penn State universiteto laikų, pasireiškė ne vieną kartą.

Nors Joe nėra tokio lygio žaidėjas, kaip prieš jį buvę mūsų tautiečiai – Johnny Unitas (Jonaitis) ar Dick Butkus, jo pasiekimai nėra eiliniai.

Liepos 17 dienos *SI* numeryje įdėtas ilgokas Richard Hoffer rašinys *Home, Where the Heart Is*. Jame rašoma, jog Joe Jurevičius bus patenkintas turėdamas galimybių žaisti stebint jo šeimos ir draugų būriui, jo pamėgtame Klyvlando “Browns” komandoje. Straipsnis iliustruotas ir daugeliu nuotraukų.

Čia aprašoma sportininko vaikystė, kai jis svajodavo apie šią komandą, vaikščiodamas su savo tėvu pro Lakeland Community College aikštyną, kur “Browns” komandos vyrai trenirudavosi. Tos svajonės dar la-

Joe Jurevičius

biau padidėjo, kai jis pateko į “Lake Catholic High School”, o vėliau į Penn State universiteto futbolo rinktinę.

Straipsnyje nurodoma, kad Jurevičius yra vienas iš nedaugelio žaidėjų Amerikoje, kuris per 9 profesionalaus žaidimo metus atstovavo net 3 komandoms, kurios rungtyniavo “Super Bowl” ir vieną kartą tapo pasaulio čempionu.

Šis 1974 m. gruodžio 23 d. Klyvlando lietuvių šeimoje gimęs vyras, jau 1998 m. buvo paskiestas Niujorko “Giants” klu-

bo antrame rate (25-ju numeriu). Iš jo jis perėjo į Tampas klubą, su kuriuo 2003 m. laimėjo čempionatą, nors tada turėjo žaisti su skaudančia širdimi, kadangi jo naujagimis sūnus Michael gimė su defektais ir mirė išgyvenęs tik 10 savaičių. Paminima ir trečioji Jurevičiaus komanda – Seattle “Seahawks”, su kuria jo sutartis baigėsi praėjusį kovo mėnesį. Tada jam buvo įteiktas pakvietimas įsijungti į savo gimtojo miesto – Klyvlando ekipą, apie kurią jis visą laiką svajojo.

Žurnale iškeliamas mūsų šio didelis lietuviškas nusiteikimas, minimas pavaizduotas Vytis ant jo rankos (beje, Vytis yra ir ant mirusiojo jo sūnaus kapo), minimas lietuvių klubas bei jo lietuviškų papročių paisymas.

Straipsnyje rašoma, kad šiemet jis pirmą kartą būdamas suaugęs žmogus, yra numatęs švęsti “Kūčias” (taip žurnale rašoma) kartu su savo šeima.

Dabar J. Jurevičius, nors ir liūdi mirusio sūnelio, turi 2 metų dukrelę Karoliną, kurią augina su žmona Meagan.

Lietuvaitė jojikė

Julija Vyšniauskaitė, ir jodama “Syntax”, atstovaus Lietuvai 2006 Pasaulinėse jojimo rungtynėse Aachen, Vokietijoje rugpjūčio 20-rugsėjo 3 d.d. Ntr. www.phelpspphotos.com

Kanadietė Julija Vyšniauskaitė iš Cochrane, AB, atstovauja Lietuvai 2006 m. Pasaulinėse jojimo pirmenybėse, vykstančiose Aachen, Vokietijoje rugpjūčio 20-rugsėjo 3 d.d. Tai bus jos pir-

mas dalyvavimas tokio masto pirmenybėse, pirmas dalyvavimas Europos rungtynėse, ir pirmą kartą Lietuva bus atstovaujama dresavimo kategorijoje. J. Vyšniauskaitė sakė, kad jau penkeris

metus ruošiasi šioms rungtynėms su savo arkliu “Syntax”. Kartu jie debiutavo Grand Prix lygyje 2003 m. ir laimėjo trečią vietą “Canadian League World Cup Final” Toronte. Pernai Julija nusprendė atstovauti Lietuvai tarptautinėse rungtynėse ir gavo aukštą 71.00% pažymį “Grand Prix Freestyle” kategorijoje Devon, PA (JAV). Šiemet Blainville, Kvebeko provincijoje vykusiose “Blaineville Dressage International” renginyje už savo atliktą “Grand Prix Musical Freestyle” programą gavo 70.875% pažymį, kuris laikomas įspūdingai aukštu.

Ji bus viena iš jauniausių (ši mėnesį sulaukus 25 m.), mažiau patyrusių varžovų Vokietijos rungtynėse, ir jai taip pat gali kliudyti sužeistas petys, kurį turėtų operuoti, bet ji nenorėjo praleisti šios svarbios progos konkuruoti. Jos pirmas laimėjimas tarptautiniame lygyje buvo 2001 m., kai ji laimėjo ketvirtą vietą North American Young Riders’ Championship. Iš Albertos jį atsikėlė į Guelph, ON, treniruojasi Cambridge, ON. **Inf.**

Kas apgins Radziukyno mokyklą?

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Alytaus rajono švietimo ir pedagoginės psichologinės pagalbos centre (RŠPPPC) vyko pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programos *Projekto galimybės tobulinant ugdymo procesą* pristatymas. Renginys turėjo keltą tikslą: apžvelgti pedagoginius, psichologinius, socialinius veiksnius, lemiančius projektų metodo pasirinkimą; aptarti ugdymo(si) turinio ir projektinės veiklos sąveiką, supažindinti su projektinio darbo patirtimi Trakų pradinė klasių mokytojų projektine veikla, pasidalyti gerąja pedagoginio darbo patirtimi.

Programą pristatant darbas ir veikla vyko Alytaus RŠPPPC-re ir Alytaus rajono Santaikos pagrindinės mokyklos Kurnėnų Lauryno Radziukyno pradinėje mokykloje.

Alytaus RŠPPPC gerąja pedagoginio darbo patirtimi dalijosi Trakų pradinės mokyklos mo-

kytojai. Jie savo detaliais, įdomiais pranešimais supažindino Alytaus rajono kolegas su projektiniu darbu. Apie Trakų pradinę mokyklą, ir jos veiklą įdomų pranešimą parengė ir skaitė Trakų pradinės mokyklos direktorė

Algė Vladzė Gumbargienė.

Alytaus RŠPPPC vyko labai įdomi projektinių darbų paroda, kurią parengė į svečius atvažiavusios Trakų pradinės mokyklos vyresniosios mokytojos –

Nukelta į 13-tą psl.

Uždarytoje mokykloje mokytojos-viešnios iš Trakų sėdi amerikietiškuose suoluose

Antanas Procuta (kairėje) vaidinime *Dracula* "College Francais" Toronte š.m. kovo mėn. Ntr. G. Procutos

SKAUTŲ VEIKLA

• "Romuvos" stovyklavietėje rugpjūčio 12 d. pasibaigė savaitę trukusi skautų-čių stovykla, kurioje naudingo skautiško patyrimo įgijo apie 120 stovyklautojų. Talkinamas būrelio pareigūnų, stovyklai vadovavo j.b. ps. Viktoras Šimkus. Draugininkai-kės

vykdė skautamokslio programas, rengė iškylas. Visus stovyklautojus po dienos užsiėmimų itin jungė vakariniai laužai ir lauželiai. Savaitę prieš stovyklą čia stovyklavo būrelis jaunesniųjų vadovų, kuriems vadovavo iš JAV atvykęs brolis Tomas M. Dundzila. **Inf.**

Iš praeties. Ilgametis ir nuolatinis stovyklautojas "Romuvoje" dvaisios vadas v.s. kun. Stasys Kulbis, SJ, 1979 metų stovykloje sveikina žodį davusias jūr. skaučių gintares Ntr. V. Bacevičiaus

Vadovauja Kanados lietuvių jaunimas! Kairėje – naujasis Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Stasys Kuliavas su buvusiu pirm. Matu Stanevičiumi, kuris vadovavo ir XII PLJS kongreso rengimo komitetui Ntr. V. Stanevičienės

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2006 m. rugpjūčio 31 ir rugsėjo 13 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2006 m. rugpjūčio 31 ir rugsėjo 13 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$3.00*
3 off

COUPON
for 1 parcel

\$3.00*
3 off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

JAUNIMO ŽODIS

Iš pokalbio su kun. Antanu Saulaičiu, SJ

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, labai domisi jaunąja karta. Jis dėsto geografiją Vilniaus jėzuitų gimnazijoje, skaito paskaitas skautams, akademikams, ateitininkams. Jau devyneri metai gyvena ir dirba Lietuvoje. Prieš tai dvidešimt metų darbavosi Čikagoje. Per studijų dienas PLJ kongreso metu teko su kun. A. Saulaičiu, SJ, pasikalbėti apie jo veiklą Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungoje (PLJS) ir patirti jo mintis apie šiu laikų lietuvių jaunimą.

– *Kaip Jūs buvote įsijungę į Jaunimo sąjungą? Kada, kokios Jūsų pareigos buvo, su kuo dirbote?*

– Buvau pirmasis PLJS pirmininkas (1972). Visi kiti PLJS valdybos nariai gyveno Pietų Amerikoje. Žinias jiems siunčiau iš ryšių centro Čikagoje. Per pirmąjį PLJ kongresą JAV-ėse 1966 m. buvo nutarta rengti kitą kong-

Kun. A. Saulaitis, SJ

resą, palaikyti ryšius. Per antrąjį PLJ kongresą buvo įsteigta PLJS (išrinkta valdyba).

– *Kokius pasikeitimus matėte jaunimo veikloje?*

– Dabar daug lengviau susisiekti ir skleisti žinias elektroniniu paštu. Nuo 1990 m. atsirado rytų jaunimo sąjungos, kurių poreikiai skirtingi nuo vakarinių

kraštų jaunimo sąjungų. Vis mažėja skaičiai dalyvių PLJ kongresuose. Per pirmą kongresą buvo apie 300 jaunimo, o per šitą mažiau 100. Jaunimo veikla anksčiau buvo daugiau visuomeninė, dabar – daugiau klubinė (sporto, ateitininkų ir t.t.).

– *Kokius didžiausius skirtumus matote tarp jaunimo išeivijoje ir Lietuvoje?*

– Lietuvoje jaunimas nėra toks drąsus arba atviras. Užsienio jaunimas daugiau dirba visuomenėje. Lietuvoje vis stebimasi, kaip patriotiškai užsienio lietuviai.

– *Ko linkite dabartiniam kongresui ir jaunimui?*

– Išlaikykite kuo geriausių ryšių su pasaulio lietuvių jaunimu ir stenkitės įtraukti naujai atvykstančius į jaunimo veiklą. Kalbėjosi –

Rūta Samonytė

Kas apgins Radziukyno mokyklą?

Atkelta iš 12-to psl.

Audronė Civilkaitė ir Jolanta Strelciūnienė. Paroda su pasisekimu prie savęs traukė žingeidžias, gausiai susirinkusias Alytaus rajono pradinių klasių mokytojas.

Kaip ir ankstesniais laikais, taip ir ši kartą, prie nuostabios, unikalią istoriją turinčios, bet prieš dvejus metus uždarytos mokyklos svečius pasitiko dainuodami ir gražiai pasirėdę mokiniai. Tik labai gaila, kad jau ne Kurnėnų, o Santaikos pagrindinės mokyklos mokiniai.

Svečiai su malonumu fotografavosi prie mokyklos, turinčios architektūrinio paminklo vietinės reikšmės statusą. Akys nemelavo, rodydamos viešnių susižavėjimą nematyta mokyklos architektūra, gražia aplinka.

Apie amerikietišką mokyklą, pastatytą ir padovanotą, toli nuo Tėvynės gyvenusių Lauryną Radziukyną pasakojo uždarytos mokyklos direktorė Valė Kazlauskienė. Laurynas Radziukynas, išeivis iš Kurnėnų k., Alytaus raj., gyvendamas Čikagoje prieš 70 metų savo gimtinei padovanojo mokyklą. Visas inventorių,

statybinės medžiagos pirkto užatlantėje ir laivais parplukdyti Lietuvon.

Mokyklos salėje koncertavo Santaikos pagrindinės mokyklos auklėtiniai, dalyvavę tęstinio projekto "Pradinuko vasara" atidaryme. Šio projekto praktinės veiklos vyresnioji mokytoja – Irena Zailskienė.

Irena Akulavičienė, Kurnėnų pagrindinės mokyklos mokytoja metodininkė, rajono pradinių klasių mokytojų metodinio ratelio pirmininkė, aktyviai dalyvavo Alytaus rajono pradinių klasių mokytojų, metodinio būrelio projektinės veiklos įgyta patirtimi. Šia tema apie savo veiklą turėjo ką pasakyti ir kitos mokyklų komandos – projektų dalyvės.

Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programoje dalyvavo Alytaus RŠPPC direktorė Lina Andrulevičienė, Švietimo skyriaus vedėjas Rimas Židanačiū, inspektorė Vilija Zubrauskienė. Labai malonu buvo matyti rajono savivaldybės merę Moniką Ražanauskienę, besirūpinančią, besidominančią švietimo reikalais, dovanojančią mokykloms gražias knygeles.

Renginio vadovės – R. Lie-

tuvininkienė, Trakų pradinės mokyklos mokytoja metodininkė ir I. Zailskienė, Santaikos pagrindinės mokyklos vyresnioji mokytoja.

Valė Kazlauskienė, paskutinė Kurnėnų L. Radziukyno pagrindinės mokyklos direktorė, labai dėkinga Miroslavo seniūnui Jonui Juravičiui, pagelbėjusiam įdarbinant pagalbinių darbuotoją, taip pat Santaikos pagrindinės mokyklos direktoriui Vytautui Česnauskiui už rūpinimąsi uždarytą amerikietišką mokyklą.

Rudenį sukanka 70 metų, kai pirmą kartą naujos mokyklos slenkstį peržengė mažieji kurnėniškiai. Negrįžtamai nuslinko 125 metai nuo tauraus tautiečio Lauryno Radziukyno gimimo dienos. Sukanka 40 metų nuo jo mirties.

Praėjo dvi žiemos, o nekūrenamą mokyklą be gailėsčio kausito šaltis, lupasi sienos, kenčia radiatoriai, vamzdžiai, vandenį Valė Kazlauskienė atsiveža iš Alytaus, valytoja iš namų atneša, o paskutiniam renginiui "Žmogus nuo miško" atvežė jo du bidonus. Pats laikas parengti Kurnėnų mokyklos, nukentėjusios nuo švietimo reformos, mokyklos išsaugojimo programą.

Svečius pasitiko Santaikos pagrindinės mokyklos auklėtiniai

ŠPSENOS

Paskutinis noras

Šveicarų juokdariai jo paskutinis noras buvo įvykdytas, kai mirties pranešime buvo parašytas jo adreso pakeitimas *Tages-Anzeiger*

laikraštyje: "Aš, Jokūbas Roland, pranešu savo naują adresą: Rekalp kapinės, kapo nr. 4276. Lauksiu jūsų atsilankymo".

Parengė **Stasys Prakapas**

AŲA

FELICIJAI SKRINSKIENEI

mirus,

reiškiamo gilią užuojautą dukrai, mielai DALIAI, dalinamės jos skausmu, linkime stiprybės ir Dievo palaimos –

Volungiečiai

BRANGIAM TĖVELIUI

AŲA

ALFONSUI LIŠKAUSKUI

mirus,

reiškiamo užuojautą RIČARDUI LIŠKAUSKUI, ilgamečiam Dvasinės pagalbos jaunimui centro Klaipėdoje direktoriui. Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šiuo sunkiu netekties laiku.

Nuoširdžiai užjaučiame Jus –

Dvasinės pagalbos jaunimui centro
Klaipėdoje darbuotojai ir valdyba

MIELAI MAMYTEI

AŲA

GRAŽINAI MEILUVIENEI

mirus,

jos dukrą DALIĄ GRUODIENĘ ir jos šeimą užjaučiame ir kartu liūdime –

Aldona ir Stasys Grigaliūnai,
Dalė ir Vidas Grigaliūnai,
Ramona, Martynas, Vilija ir Tomas Yčai

AŲA

GRAŽINA ELZBIETA

MEILUVIENĖ

1917-2006

Gimė lapkričio 19 d. Paežerių kaime (Vilkaviškio apskritis). Tėvas – Andrius Vosylius, motina – Marija Davidčikaitė. Gyveno Kaune, kur susituokė su vyru Vytautu Meilumi. Laukdama vyro išlaisvinimo iš Štuthofio lagerio, Gražina kartu su dukrele Dalia Marija 1944 m. pasitraukė iš tėvynės. Nuo 1949 m. gyveno Toronte, kur su vyru aktyviai dalyvavo Lietuvių bendruomenėje. 1962 m. Vytautui Meilui įstojus į Kanados diplomatinę tarnybą, prasidėjo 16 metų trukęs įdomus gyvenimo įvairiuose pasaulio miestuose (Koeln, Tokyo, Madrid, Ottawa, Stockholm, Stuttgart) laikotarpis.

Pensijinius metus praleido Toronte ir Floridoje. Prieš metus sugrįžo į Lietuvą, kur, apsupta šeimos, praleido likusias gyvenimo dienas. Mirė ramybėje liepos 23 d. Paliko dukrą Dalią, žentą Vytautą Gruodį, vaikaičius Vyta (žmona Elizabeth) ir Karlą (sužadėtinis Jurgis), ir provaikaites – Adelę ir Anną. Už nuoširdžią slaugą ypač dėkojame Nadieždai, Marijai ir Liudui.

Mylima Bobute, visada gyvensime tavo meilėje.

Su velione atsisveikinta liepos 27, ketvirtadienį, Šv. Jonų šventovėje. Lankymas nuo 9.30, Šv. Mišios 11.30. Velionės atminimui prašome vietoj gėlių siųsti aukas į Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondą AB SEB Vilniaus bankas.

Šeima

AŲA

BENEDIKTUI NEVERAUSKUI

mirus Detroite,

nuoširdiai užjaučiame jo sesutę ALDONĄ GUDAVIČIENĘ bei visus gimines –

V. P. Gulbinai

A. A. Sukauskai

P A D Ė K A

AŲA

Dr. ANTANAS PACEVIČIUS,

mūsų mylimas vyras, tėvelis, tėvukas,
mirė 2006 m. balandžio 3 d.

Nuoširdi padėka prel. Jonui Staškevičiui ir klebonui Vytautui Staškevičiui už aukotas šv. Mišias ir suteiktas dvasines paslaugas. Dėkojame bičiuliams, pažįstamiems, šeimai ir draugams, atsilankiusiems atsisveikinime ir maldose laidotuvių namuose.

Ypatinga padėka H. Lapui už nuoširdžius atsisveikinimo žodžius ir visiems už pareikštą užuojautą žodžiu bei raštu; už gėles, už aukas Jo atminimui Kanados lietuvių fondui; ponioms, kurios rinko aukas; už užprašytas Mišias, ir karsto nešėjams. Dėkojame B. Stanulienei už paruoštus laidotuvių pietus ir ponioms už pyragus.

Ačiū visiems už dalyvavimą –

Žmona Sofija, sūnūs – Vyta ir Antanas,
marti Lilija ir vaikaičiai –
Antanas, Audra ir Laura

P A D Ė K A

AŲA

PETRUI KARECKUI

iškeliavus amžinybėn 2006 m. birželio 3 d.,

patyrė daug paguodos ir pagalbos sunkiomis mūsų valandomis. Nuoširdus ačiū klebonui kun. A. Šarkai, OFM, už ligonio Petro lankymą namuose ir ligoninėje, už suteiktus Sakramentus ir maldas prie karsto laidotuvių namuose. Ačiū J. Krištolaičiui už tartus jautrius žodžius koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame kunigams, klebonui A. Šarkai, OFM, ir svečiui kun. J. Šileikai, OFM, už gedulines šv. Mišias ir pamokslą. Nuoširdi padėka vargonininkei D. Deksnytei ir chorui už gražų giedojimą bei karsto nešėjams. Nuoširdus ačiū p.p. Mačiams už paruoštus pietus, taip pat ponioms už pyragus. Ačiū už gražias gėles, kurios puošė karstą, L. Paškui už atsisveikinimo žodžius, užprašiusiems šv. Mišias ir aukojusiems *Pagalbai Lietuvos vaikams* bei Kanados lietuvių fondui, visiems už dalyvavimą laidotuvėse ir pareiškusiems užuojautą, už gerus patarimus bei visokeriopą pagalbą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems –

Kareckų šeima

Knygų rišykla
“SAMOGITIA”
meniškai įriša
knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905)625-2412

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 383-1650

AUKOJO
TĖVIŠKĖS ŽIBURIAMS

\$150 – dr. A. Dailydė; \$100 – S. Pacevičienė, E. Stankevičius; \$50 – T. Bilda, V. Jagučanskas, I.A. Jurcevičiai; \$30 – dr. B. Girnius, P.K. Alšėnas; \$20 – R. Slavickas, A. Leiberis, V. Matulaitis, A. Radžiūnas; \$12 – G. Karsokas; \$10 – E. Alšėnas, E.T. Grybai, R. Cleverdon, A. Minelga, V. Šukienė; \$5 – J. Andrukaitis; \$2 – V. Seniūnas.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: \$60 – P.V. Pilkauskas, P. Pranckevičius, V. Beniušis, B. Jurgutis, L. Urbaitis, kun. L. Kėmėšis, J. Rickus, N. Jonaitis, I. Gvildys, V. Kriščiūnas, dr. J. Skučas, B. Karaškienė, M. Pike, K. Manglicas, A. Zukowski, L. Ringus, V. Šukienė, V.I. Liškauskas, A. Laurinaitis, A. Liutkus, D. Alderdice, J. Paransevičius, A. Leiberis, K. Martinkus, A. Sudeikis.

Rėmėjo prenumeratą už dvejus metus atsiuntė: A. Aukštikalnis.

Garbės prenumeratą atsiuntė: \$100 – S. Paulaitienė, E. Ehlers; \$75 – J. Aukštaitis; \$70 – dr. B. Girnius, T. Bilda, M. Jonynas, A. Žėkas, J. Povilauskas, P.G. Tunkūnas, S. Pacevičienė, V. Grenke, J. Prasauskas, L. Vaitonis.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą prideda ir auką.

TŽ redakciją pasiekė kun. Kazimiero Ambraso, SJ, keliaujančio su Kryžių į Šventąją žemę nešančia grupe, laiškas: “Baigia me paskutinę savaitę Alpėse, iš kurių taip sunku bus išeit, užtruksime bemaž du mėnesius. Gal per tą laiką Dievas leis, ir santykiai tarp Libano ir Izraelio susitvarkys. Kas gero Austrijoje? Lietuvoje – vasara sausra, dabar lietus. Kaip su derliumi? Austrijoje potvyniai. Lijo dvi savaites. Mūsų Kryžius, dėkui Dievui, juda pagal numatytą planą. Džiaugiuosi galįs matyti Dievo stebuklus žemėje. Zalcburgo bazilikoje netikėtai susidūrėme su T. Gintaru. Susitikome su kitais lietuviais. Linkiu Viešpaties malonės. Prisimenu prie altoriaus. Neužmirškite maldos. Dėkui”.

“BALTIC TREE SERVICE”. Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų, visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis: 647-519-2299 (nešioj.).

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416-503-1687.

SP
PA
US
TU
VĖ

PRINTING
NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prienamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(rie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 30 metų namų remonto patyrimas ♦
Daugiau kaip 22 metai pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9. Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

TORONTO

Lietuvis būgnininkas Vladi-miras Tarasovas dalyvaus džiaz festivalyje Guelph mieste š.m. rugsėjo 9 d., 8 v.v. (Main Stage, River Run Centre) kartu su Vengrijos pianistu Gyorgy Szabados. Informacija teikiama tel. 519 763-4952 arba el.paštu www.guelphjazzfestival.com.

Lietuvių tautodailės instituto (LTI) visuotinis metinis narių suvažiavimas įvyks rugsėjo 9, šeštadienį, 11.30 v.r. Toronto skyriaus pirmininkės Aldonos Vaitonienės namuose, 96 Anglesey Blvd., Islington, ON, tel. 416 239-3618. LT institutas yra registruotas Kanados valdžios įstaigoje kaip kultūrinė-visuomeninė organizacija ir pagal įstatymus privalo kasmet sušaukti visuotinių narių susirinkimą ir atlikti vadovybės rinkimus. Šiais metais bus svarstoma LTI-to ateities veikla, tad kviečiame narius gausiai dalyvauti. Dėl platesnės informacijos kreiptis į LTI valdybos pirm. Aldoną Veselkiene, tel. 613 359-6159 arba 613 359-1160.

LTI valdyba

Kanados kariuomenės Borden bazėje nuo liepos 28 d. anglų kalbos mokosi Lietuvos karininkai: plk.ltn. Lionginas Sabaliauskas, Lauko pajėgų štabo Vilniuje viršininko pavaduotojas personalui ir administravimui, mjr. Viktoras Krivobokas, m.lūnsparnių pilotas, Panevėžio aviacijos bazės vado pavaduotojas, vyr.ltn. Paulius Diliūnas, motorizuoto bataliono "Geležinis vilkas" Vilniuje ryšių kuopos vado pavaduotojas, vyr.ltn. Tomas Jurgulis, Marijampolės logistikos bataliono kuopos vadas. Karininkai Kanadoje mokysis iki gruodžio 10 d., dalyvaus Kariuomenės šventės minėjime Toronte lapkričio 19 d. Tautybų dienos paroda bazėje įvyks lapkričio 2, ketvirtadienį.

V. Pečiulis

TŽ redakciją pasiekė kun. Kazimiero Ambraso, SJ, keliaujančio su Kryžių į Šventąją žemę nešančia grupe, laiškas: "Baigia-me paskutinę savaitę Alpėse, iš kurių taip sunku bus išeiti, užtruksime bemaž du mėnesius. Gal per tą laiką Dievas leis, ir santykiai tarp Libano ir Izraelio susitvarkys. Kas gero Austrijoje? Lietuvoje – vasara sausra, dabar lietus. Kaip su derliumi? Austrijoje potvyniai. Lijo dvi savaites. Mūsų Kryžius, dėkui Dievui, juda pagal numatytą planą. Džiaugiuosi galįs matyti Dievo stebuklus žemėje. Zalcburgo bazilikoje netikėtai susidūrėme su T. Gintaru. Susitikome su kitais lietuviais. Linkiu Viešpaties malonės. Prisimenu prie altoriaus. Neužmirškite maldoje. Dėkui".

A.a. Alfonsui Savickui mirus, užjausdama jo žmoną Adelę ir šeimą, Pranė ir šeima Tėviškės žiburiams aukojo \$50.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 (ex.26) dienos metu.

PAREMKITE Tėviškės žiburius auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi - TŽ leidėjai

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m..

Sveikiname

mielą mamą ir močiutę

ALDONĄ FALIKOWSKI

80-ojo GIMTADIENIO PROGA,

linkime ilgiausių metų ir daug saulėtų dienų –

Danutė ir David

Antanas ir Pamela

Dalė ir Jamie

Ričardas ir Gordana

bei visi septyni vaikaičiai

Sveikiname

kuopos garbės šaulę

ZUZANĄ JONIKIENĘ

garbingo 80 metų jubiliejaus proga!

Jūsų šauliškoji veikla parodo kelią, kuriuo gali eiti visi kiti. Linkime stiprios sveikatos ir toliau išlikti ištikimais Lietuvos šaulių sąjungai –

*Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos valdyba
ir kuopos šauliai*

D Ė M E S I O IŠEIVIJOS DAILININKAMS!

SKELBIAMAS DAILĖS KŪRINIŲ KONKURSAS

Čiurlionio galerija, Inc., Lemonte (pirm. L. Maskaliūnas), Lietuvos dailės muziejus, Lietuvoje (dir. R. Budrys) ir Lietuvių dailės muziejus, PLC, Lemonte (dir. D. Šlenienė)

RENGIA DAILININKŲ – Miko J. Šileikio (1893-1987) ir Teofilio Petraičio (1896-1978) premijų

UŽ DAILĖS KŪRINIUS KONKURSA

tema "Išėivijos kelias"

Jame gali dalyvauti viso pasaulio lietuviai dailininkai, ne mažiau kaip trejus metus gyvenantys ir kuriantys užsienyje. Trys dail. M. Šileikio premijos skiriamos už tapybos ir skulptūros darbus ir trys T. Petraičio premijos už akvarelės ir grafikos darbus.

Parodos iškilmingas atidarymas ir premijų įteikimas vyks 2006 m. lapkričio 5 d. Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte.

Darbus (1-3) ir nuotraukas būsimam katalogui siųsti iki rugsėjo 25 d. adresu: Lietuvių dailės muziejus, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439.

Tel. pasiteiravimui: 630-257-2034

PREMIJOS YRA ŠIOS:

- A.) Miko J. Šileikio už tapybos ar skulptūros darbus
Pirma premija – penkių šimtų JAV dolerių (\$500)
Antra premija – trijų šimtų JAV dolerių (\$300)
Trečia premija – dviejų šimtų JAV dolerių (\$200)
- B.) Teofilio Petraičio už akvarelės ar grafikos darbus:
Pirma premija – penkių šimtų JAV dolerių (\$500)
Antra premija – trijų šimtų JAV dolerių (\$300)
Trečia premija – dviejų šimtų JAV dolerių (\$200)

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.

PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West

(prie naujos 'PARAMOS')

Toronto ON, M8W 1C5

Tel. (416) 207-0885

Kviečiame mažus ir didelius!

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

Dr. N. Mikelėnaitė-Archer

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

"Best Way to Travel"

KELIONIŲ AGENTĖ

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

SKRYDŽIAI Į LIETUVĄ

VISOMIS ORO LINIJOMIS.

NEMOKAMAS bilietų

pristatymas į namus.

Taip pat taikome nuolaidą visiems, perkantiems kelionių draudimą.

416 209-7737 (mobilus)

Tel: 416 249-7710 1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

SMITH MONUMENT CO. LTD

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

EUROPEAN MONUMENT INC.

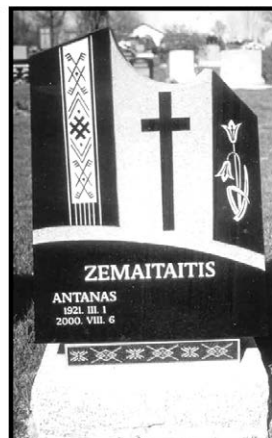
- ▲ Trečios kartos paminklų statytojai.
- ▲ Specializuojamės europietišku paminklų stiliuje.
- ▲ Didelis pasirinkimas vazonų ir žvakidžių.
- ▲ Padarome įrašus jau pastatytuose paminkluose.
- ▲ Perkate fabriko kainą.

Skambinti tel.

(905) 339-0409

1-800-539-8224

Adresas: 1144 Speers Rd., Unit 1
Oakville, ON L6L 2X4

TORONTO

Anapilio žinios

• Liepos 29, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Elena Jasiūnienė-Stepanauskienė, 80 m. amžiaus.

• Rugpjūčio 5, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidotas a.a. Antanas Bentnorių, 92 m. amžiaus.

• Rugpjūčio 8, antradienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Regina Sirutienė, 85 m. amžiaus.

• Rugpjūčio 9, trečiadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Renata Jackienė, 84 m. amžiaus.

• Rugpjūčio 11 d. Punsko apylinkėje mirė a.a. Bronius Ramanauskas, 49 m. amžiaus, brolis mūsų parapijiečio Jurgio Ramanausko.

• Kun. dr. Feliksas Jucevičius, talkinęs mums Anapilyje paskutines tris savaites, grįžo Montrealin. Nuoširdžiai dėkojame ir linkime jam geros sveikatos bei visokeriopos Dievo palaimos.

• Lietuvos kankinių šventė – mūsų parapijos atlydai – šiais metais bus rugsėjo 24, sekmadienį. Iškilmės prasidės 3 v.p.p. eiseną su Švenčiausiuoju iš šventovės į kapinių koplyčią. Ten bus palaiminimas Švenčiausiuoju, ir vėl grįžtama į šventovę. Šventovėje bus Mišios, o po Mišių – 5 v.p.p. bus iškilmingos vaišės Anapilio salėje. Prašome tą sekmadienį jau dabar pasižymėti ir paskirti parapijos šventei.

• Mišios sekmadienį, rugpjūčio 27: 9.30 v.r. už a.a. Petrą Balčiūną (XX metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje rugpjūčio 27, sekmadienį, 10.30 v.r. už a.a. Joną ir Elzbietą Valantiejus; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje rugpjūčio 26, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juzę, Joną Viktorą ir Nijolę Vitkauskus.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$50 – A. Babeckienė, L. Morkūnienė, J. Gelažius.

Vaikučių savaitraščiui *Kregždutė* \$110 aukojo J. Lapavičius.

AUKOS

A.a. Felicijos Skrinšienės atminimui, užjausdamas šeimą, Antanas Bumbulis *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. muz. kompozitorės Giedros Gudauskienės atminimui Stela V. Pautienienė iš Los Angeles, CA, *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100 (JAV). Savaitraščio leidėjai dėkingi už paramą savaitraščio spaudai.

A.a. Renatos Jackienės šviesiam atminimui pagerbti jos vyras Bronis Jacka *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Gražina Meiluvienė mirus, nuoširdžiai užjausdami jos dukrą Dalią Gruodienę ir šeimą, Gražina ir Donatas Stonkai *Tėviškės žiburiams* aukojo \$50.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Renginiai parapijoje: parapijos metinė vakarienė – spalio 21 d., Labdaros sekcijos vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas – spalio 27-28 d.d., KLKM dr. jos parapijos skyriaus 50-mečio šventė – lapkričio 18 d.

• Pakrikštytas Thomas, Gailinos (Gousseva) ir Lino Kupstų sūnus.

• Rugpjūčio 17 d. palaidota a.a. Felicija Skrinšienė, 91 m. Paliko dukrą Dalią Viskontienę ir sūnų dr. Gailių su šeimomis. St. Paul, MN, mirė a.a. dr. Eugenijus Gedgaudas, torontietis St. fofos Gedgaudaitės brolis. Burlington, ON, mirė a.a. Alfonsas Liškauskas, V. Balaišienės sesers vyras; Lietuvoje mirė vienuolė a.a. ses. Judita-Ona Purvinskaitė, 96 m., Ados Arūnienės sesuo ir Arvydo Stonkaus teta; a.a. Benita Janušienė, B. Maziliauskienės sesuo; a.a. Kazimiera Grušienė, S. Pranskevičiaus ir S. Bušinskienės pusseserė. JAV mirė a.a. Jūratė Pečiūrienė, Dan-guolės Radzevičienės pusseserė ir a.a. Edvardas Pranskevičius, Stasio Pranskevičiaus ir Stasės Bušinskienės brolis.

• Sėkmingai užsibaigė “Kretingos” stovyklavietė vykusios vaikų ir šeimų vasaros stovyklos. Iš viso stovyklavo, įskaitant ir vadovus, apie 400 asmenų.

• Mišios sekmadienį, rugpjūčio 27: 8 v.r. už a.a. Ireną Morkūnienę ir a.a. Antaniną Leparskienę; 9 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 10.45 v.r. už a.a. Algirdą Strumilą, už a.a. Ireną ir Kazimierą Ardavičius, už Normantų šeimos mirusius; 12.15 v.d. už a.a. Joną Dirmantą.

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+ STASYS DALIUS (1921-2006)

Su giliu liūdesiu pranešame, kad 2006 m. rugpjūčio 19 d. staiga mirė ilgametis TAL-KOS kooperatyvo išdininkas, aktyvus Hamiltono lietuvių bendruomenės narys Stasys Dalius. Reiškiamo gilią užuojautą dukrai Auksinei Kazlauskienei ir jos šeimai Lietuvoje bei sūnui Leo Klimaičiui su šeima JAV.

TALKOS valdyba ir tarnautojai

REIKALINGA PAGALBA namuose nuo rugsėjo pradžios išleisti vaiką į mokyklą, sutikti, pagaminti maistą, patvarkyti namus. Gali ateiti arba gyventi kartu. Skambinti Rasai tel. 416 622-0694 po darbo.

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Išganytojo parapijos žinios

• Šį sekmadienį, rugpjūčio 27, pamaldos įvyks 9.30 v. ryto. Jas ves parapijos tarybos sekretorius Paulius Kravecas.

• Pamaldų per Darbo savaitgalį (Labour Day) nebus. Po to pirmos pamaldos įvyks rugsėjo 10 d., 9.30 v.r., kurias taip pat laikys Paulius Kravecas.

Lietuvių Namų žinios

• Rugpjūčio 20 d. LN svetainėje pietavo 110 svečių. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino Moterų būrelio narė L. Balšienė. Svečių knygoje pasirašė – A.J. Česnavičiai iš Vilniaus, B. Statkevičienė-Užkuraitytė – XX Olimpiadų žaidynių dalyvė, pasaulio veteranų plaukimo čempionė bei Sasman šeima iš Vanuverio.

• LN valdybos posėdis įvyks rugpjūčio 30 d., 7 v.v. LN seklyčioje, Labdaros valdybos – rugpjūčio 26 d., 7 v.v. Slaugos namuose.

Lietuvių pamaldos Midlande, Kanados kankinių šventovėje, įvyko sekmadienį, rugpjūčio 20. Iškilmingas Mišias koncebravo Anapilio parapijos klebonas kun. V. Staškevičius (pagrindinis), Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, Hamiltono lietuvių parapijos klebonas kun. A. Šarka, OFM, Londono lietuvių parapijos klebonas kun. K. Kaknevičius, prel. J. Staškevičius, kun. J. Šileika, OFM, kun. A. Brazauskas, OFM, ir kun. V. Memėnas iš JAV-bių. Pamokslą pasakė kun. J. Šileika, OFM, primindamas lietuvių ilgą kančios kelią. Skaitinius atliko L. Baziliauskas. Gražiai lotyniškai giedojo choras iš Ispanijos, vadovaujamas chorvedžio Rimo Zdanavičiaus iš Lietuvos. Prie altoriaus giedojo ir bendram giedojimui vadovavo R. Radžiūnaitė. Hamiltono, Anapilio ir Toronto Prisikėlimo parapijų katalikės moterys, pasipuošusios tautiniais drabužiais, ir Toronto šauliai dalyvavo su vėliavomis. Procesijai vadovavo Toronto šaulių kuopos vadas V. Pečiulis. Taipgi procesijoje bei pamaldose dalyvavo trys Lietuvos karininkai iš Camp Borden bazės, kur gilina anglų kalbos žinias. Į pamaldų apeigas taip pat įsijungė klierikai pranciškonai – A. Blužas ir A. Virbalis iš Anglijos. Po pamaldų procesija ir maldininkai sustojo prie lietuvių kryžiaus. Klebonas kun. V. Staškevičius sukalbėjo maldą. Po to sugiedota *Marija, Marija* ir *Lietuva brangi*. Šiais metais pamaldas organizavo Toronto Prisikėlimo parapija. Visas tarnybas parūpino J. Neimanienė. Tai buvo reikšmingos ir įspūdingos pamaldos, sutraukusios nemažai tautiečių maldininkų. **J.A.**

GALIMYBĖ PAPILDOMAI UŽSIDIRBTI laisvu nuo darbo metu, dirbant amerikiečių bendrovėje prekybos (marketing) būdu. Tel. 416-670-8436.

MONTREAL

Aušros Vartų parapija

Aušros Vartų parapija rugpjūčio 27 d. kleboną kun. V. Gedvainį išlydi į Lietuvą. Montrealio arkivyskupijos patvarkymu, parapiją aptarnaus kun. dr. Feliksas Jucevičius. Dvasiniais reikalais prašoma kreiptis į jį tel. 514 721-4430. Kitais parapijos klausimais prašoma kreiptis į parapijos komiteto pirm. Bronių Niedvarą tel. 514 762-1925.

Į kariuomenės bazę St. Jean sur Richelieu, QC, tobulinti anglų kalbos žinių atvyko iš Lietuvos vyr. seržantė Rasa Ruzveltienė, puskarininkis Gediminas Zabilis, komandoras ltn. Rimantas Barauskas ir vyr. ltn. Rytis Ramansevičius. Prancūzų kalbos žinias gilin civilė Jolita Milerienė ir puskarininkis Algirdas Narvosas. **D.S.**

Šv. Kazimiero parapija

Liepos 29 d. mirė a.a. Genė Bučinskaitė-Rutkauskienė, žmona a.a. Mykolo Rutkausko. Liūdi duklė Lilija ir sūnus Aleksas, dukraitės – Anita ir Sabrina, produkraitė Lily ir sūnėnas Stanley Rutkauskas. Po gedulinių Mišių Šv. Kazimiero šventovėje velionė buvo palaidota Mount Royal kapinėse.

Rugpjūčio 6 d. dr. Michael ir Katrina Zenačių duklė Sofija buvo pakrikštyta mūsų šventovėje. Michael su šeima dabar gyvena Kalgarije, dirba “Shell” bendrovėje. Per šv. Mišias Sofijos senelis, sol. Guy Zenaitis, giedojo kelias giesmes, akompanuojant muz. Aleksandrui Stankevičiui.

Rugpjūčio 13 d. Stefanijai Šukienei išleistuves suruošė marti Nijolė Šukienė. S. Šukienė persikelia gyventi į Lietuvą. Per išleistuves klebonas kun. Aloyzas Volskis palaimino valgių stalą ir palkino S. Šukienę geriausios sėkmės naujame gyvenime Lietuvoje. Marčios dėdė Juozas Moziuraitis parapijiečių vardu pakvietė visus pakelti šampano taures p. Šukienės sveikaton. Parapijiečiai sudainavo *Ilgiausių metų*. Marti surinktus pinigus paaukojo pietums Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio komitetui.

Rugpjūčio 14 d. klebonas kun. Aloyzas Volskis išskrido atostogų į Ispaniją. Ten jis pėsčiomis su maldininkais keliaus nuo Prancūzijos sienos iki Santiago de Compostela miesto bazilikos, apie 800 km. Kelionė užtruks 35 dienas.

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio komitetui aukojo a.a. *Marytės Petrauskienės* atminimui: \$100 – S. Vekterienė; \$70 – D.P. Davidson; po \$50 – M.G. Castanheiro, J.R. Kisieliai, J.G. Jaseliūnai, V.M. Markauskai, A.R. Pavilaniai, J.S. Pecho; \$35 – A.L. Rawlins; \$30 – E. Jurgutis; po \$25 – P.J. Adamoniai, M. Castanheiro, A.C. Gražiai, R. Piečaitienė, D. Staškevičienė, “Vaivorykštė”; po \$20 – A. Dasys, T. Kurta, L. Šimonėlis, Z.R. Valinskai; \$15 – H.E. Celtočiai. *A.a. Juozo Beniaus* atminimui \$25 – S. Vekterienė. Iš viso suaukta \$805. Komitetas dėkoja už aukas.

Rugpjūčio 6 d. Sofija Zenaitytė buvo pakrikštyta Šv. Kazimiero šventovėje, Montrealyje. Nuotraukoje (iš k.) seneliai – Guy ir Mary Zenačiai, jos tėveliai Katrina ir Michael, sesutė Isabella, krikštamtė Teresa Frayne Villard, už krikštątvė Brian Kostka, klebonas kun. Aloyzas Volskis

Ntr. V. Lietuvninkaitės

“Apostol Santiago” kolegijos (Vigo mieste, Ispanijoje) choro dalis, vadovaujama Rimo Zdanavičiaus, koncertavo Prisikėlimo parapijos salėje rugpjūčio 17, ketvirtadienį, 7.30 v.v. Koncertą surengė Toronto choras “Volungė”, kuris praėjusių metų vasarą keliavo Ispanijoje ir lankėsi Vigo mieste. Įvadinį žodį tarė Teodoras Pabrėža, ispanams svečiams jį į anglų kalbą išvertė Laima Underienė. Diriguojant R. Zdanavičiui choras atliko įvairias dainas *a capella* – be instrumentų palydos, lotyniškai, ispaniškai ir angliškai. Choristams susirikiavus vienoje scenos pusėje, šokėja atliko du įspūdingus ispaniškus šokius, pianinu akompanuojant R. Zdanavičiui. Volungiečiams įteikus svečiams gėlių, koncertas užbaigtas *Lietuva brangi*, kurį dainavo ir choras atskirai, ir kartu su gausiai susirinkusia publika. Po to sekė vaišės ir pabendravimas. **Inf.**

Ispanijos Vigo miesto “Apostol Santiago” kolegijos choro dalis lankėsi Toronte ir rugpjūčio 17 d. koncertavo Prisikėlimo parapijos salėje

Ntr. R. Jonaitienės

PUNIA

CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI

vidaus ir išorės; 15-os metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628